

POHVALA SE PO ŠOLI »VALA«

Psihologija ali pedagogika

Raziskovalna naloga

Avtorici: Špela Borko
Lea Samec

Mentorica: Mateja Lašič

Središče ob Dravi, 2017

ZAHVALA

Za pomoč pri izdelavi raziskovalne naloge se zahvaljujema mentorici Mateji Lašič, prof. biologije in pedagogike, za strokovno pomoč, podporo in usmerjanje pri raziskovalnem delu ter ravnateljici OŠ Središče ob Dravi, mag. Jasni Munda, prof. defektologije, za strokovno pomoč in intervju. Zahvaljujema se tudi lektorici Lidiji Meško Merc, prof. slovenščine, za strokovni pregled raziskovalne naloge ter učitelju Matjažu Hanželiču, prof. zgodovine in angleškega jezika, za prevod povzetka v angleški jezik. Posebna zahvala gre tudi vsem učiteljem in učencem Osnovne šole Središče ob Dravi za sodelovanje pri anketiranju.

KAZALO

1 UVOD	7
2 TEORETIČNI DEL.....	8
2.1 Pohvala.....	8
2.2 Zakaj pohvaliti?.....	8
2.3 Pohvala ali graja?	8
2.4 Vrste pohval	9
2.5 Izrekanje pohval	9
2.5.1 Nekaj razlogov za izrekanje pohval	9
2.6 Kako izrekamo pohvalo?.....	9
2.7 Sprejemanje pohval	11
2.8 Samohvala	11
2.9 Pohvala in otroci.....	11
2.9.1 Negativni učinki pohvale pri otrocih.....	12
2.10 Pohvala in učitelji ter učenci	12
2.11 Materialna pohvala.....	12
2.12 Pogojna pohvala	12
2.13 Pohvale vedenja.....	13
3 EMPIRIČNI ALI RAZISKOVALNI DEL	14
3.1 Metodologija	14
3.2 Raziskava.....	14
3.3 Hipoteze.....	14
3.4 Rezultati in analiza anketnega vprašalnika za učence	14
3.4.1 Starost anketiranih učencev	15
3.4.2 Spol anketiranih učencev.....	15
3.4.3 Mnenje učencev o pohvalnih urah na OŠ Središče ob Dravi	16
3.4.4 Število pohvaljenih učencev v okviru šolskih pohvalnih ur.....	16
3.4.5 Količina prejetih pohval v okviru šolskih pohvalnih ur v posameznem šolskem letu	17
3.4.6 Vpliv pohval na šolskih pohvalnih urah na učence	18
3.4.7 Želja učencev po pohvalah na šolskih pohvalnih urah	18
3.4.8 Vpliv pohval na pohvaljene učence na šolskih pohvalnih urah.....	19
3.4.9 Vpliv pohval na šolskih pohvalnih urah na nepohvaljene učence	20
3.4.10 Odzivi učencev na pohvaljene sošolce	20
3.4.11 Koristnost šolskih pohvalnih ur po mnenju učencev	21
3.4.12 Obstanek šolskih pohvalnih ur v prihodnje	21
3.4.12 Vpliv šolskih pohvalnih ur na motivacijo učencev	22
3.4.14 Količina pohval v vsakdanjem življenju po mnenju učencev	22

3.4.15 Pomembnost posamezne pohvale za učenca	23
3.4.16 Pomembnost posamezne javne pohvale za učenca.....	24
3.5 Rezultati in analiza anketnega vprašalnika za učitelje	24
3.5.1 Spol anketiranih učiteljev	25
3.5.2 Starost anketiranih učiteljev	25
3.5.3 Mnenje učiteljev o pohvalnih urah na OŠ Središče ob Dravi.....	26
3.5.4 Mnenje učiteljev o vplivu pohvale na šolski pohvalni uri na pohvaljene učence.....	26
3.5.5 Mnenje učiteljev o vplivu pohvale na šolski pohvalni uri na učence, ki niso pohvaljeni	27
3.5.6 Sprejemanje pohvale med učenci po mnenju učiteljev.....	28
3.5.7 Mnenje učiteljev o koristnosti šolskih pohvalnih ur.....	28
3.5.8 Mnenje učiteljev o pomembnosti obstanka šolskih pohvalnih ur.....	29
3.5.9 Mnenje učiteljev o koristnosti šolskih pohvalnih ur za učence	29
3.5.10 Mnenje učiteljev o količini pohval v vsakdanjem življenju	30
3.5.11 Mnenje učiteljev o pomembnosti posamezne pohvale za učenca	30
3.5.12 Mnenje učiteljev o pomembnosti posamezne pohvale za učence	31
3.6 Rezultati in analiza intervjuja z ravnateljico	31
3.7 Rezultati o izvajanju pohvalnih ur v okoliških šolah	33
5 ZAKLJUČEK.....	34
6 LITERATURA.....	35
7 PRILOGE	36
7.1 Anketni vprašalnik za učitelje	36
7.2 Anketni vprašalnik za učence.....	38

KAZALO SLIK

Slika 1: Vrste pohval.	9
Slika 3: Izvajanje pohvalnih ur na Osnovni šoli Središče ob Dravi.	10
Slika 4: Izvajanje pohvalnih ur na Osnovni šoli Središče ob Dravi.	10

KAZALO PREGLEDNIC

Graf 1: Starost anketiranih učencev v odstotkih (%).....	15
Graf 2: Spol anketiranih učencev v odstotkih (%).....	15
Graf 3: Mnenje učencev o pohvalnih urah na OŠ Središče ob Dravi v odstotkih (%).....	16
Graf 4: Število pohvaljenih učencev v okviru šolskih pohvalnih ur v odstotkih (%).....	16
Graf 5: Količina prejetih pohval v okviru šolskih pohvalnih ur v posameznem šolskem letu na učenca	17
Graf 6: Vpliv pohval na šolskih pohvalnih urah na učence v odstotkih (%).....	18
Graf 7: Želja učencev po pohvalah na šolskih pohvalnih urah v odstotkih (%).....	18
Graf 8: Vpliv pohval na pohvaljene učence na šolskih pohvalnih urah v odstotkih (%).....	19
Graf 9: Vpliv pohval na šolskih pohvalnih urah na nepohvaljene učence v odstotkih (%).....	20
Graf 10: Odzivi učencev na pohvaljene sošolce v odstotkih (%).....	20
Graf 11: Koristnost šolskih pohvalnih ur po mnenju učencev v odstotkih (%).....	21
Graf 12: Obstaneke pohvalnih ur v prihodnje po mnenju učencev v odstotkih (%).....	21
Graf 13: Vpliv šolskih pohvalnih ur na motivacijo učencev v odstotkih (%).....	22
Graf 14: Količina pohval v vsakdanjem življenju po mnenju učencev v odstotkih (%).....	22
Graf 15: Pomembnost posamezne pohvale za učenca v odstotkih (%).....	23
Graf 16: Pomembnost posamezne javne pohvale za učenca v odstotkih (%).....	24
Graf 17: Spol anketiranih učiteljev v odstotkih (%).....	25
Graf 18: Starost anketiranih učiteljev v odstotkih (%).....	25
Graf 19: Kakšne se vam zdijo pohvalne ure na OŠ Središče ob Dravi?.....	26
Graf 20: Mnenje učiteljev o vplivu pohvale na šolski pohvalni uri na pohvaljene učence v odstotkih (%).....	26
Graf 21: Mnenje učiteljev o vplivu pohvale na šolski pohvalni uri na učence, ki niso pohvaljeni v ...	27
Graf 22: Sprejemanje pohvale med učenci po mnenju učiteljev v odstotkih (%).....	28
Graf 23: Mnenje učiteljev o koristnosti šolskih pohvalnih ur v odstotkih (%).....	28
Graf 24: Mnenje učiteljev o pomembnosti obstanka šolskih pohvalnih ur v odstotkih (%).....	29
Graf 25: Mnenje učiteljev o koristnosti šolskih pohvalnih ur za učence v odstotkih (%).....	29
Graf 26: Mnenje učiteljev o količini pohval v vsakdanjem življenju v odstotkih (%).....	30
Graf 27: Mnenje učiteljev o pomembnosti posamezne pohvale za učenca v odstotkih (%).....	30
Graf 28: Mnenje učiteljev o pomembnosti posamezne pohvale za učence v odstotkih (%).....	31

POVZETEK

Raziskovalne naloge sva se lotili z namenom raziskati, kako vpliva pohvala na učence Osnovne šole Središče ob Dravi. Na naši osnovni šoli je že ustaljena praksa, da ravnateljica šole nekajkrat letno skliče pohvalno uro, na kateri se zberemo vsi učenci in učitelji šole. Namen teh ur je, da ravnateljica, mentorji in učitelji predstavijo pretekle šolske in obšolske dosežke učencev in nam izrazijo javno pohvalo za trud in uspeh na posameznih področjih.

Skozi raziskovalno delo sva zastavili hipoteze, da pohvala vpliva na učence motivacijsko in spodbudno ter da si učenci želijo biti pohvaljeni na pohvalnih urah. Predvidevali sva, da učencem šole največ pomeni javna pohvala ravnateljice in da učenci, ki na pohvalnih urah niso pohvaljeni, zavidajo učencem, ki so pohvaljeni. Po temeljitem pregledu teoretičnega dela o pohvalah sva se lotili raziskave. Svoje hipoteze sva dokazovali s pomočjo spletnega anketnega vprašalnika za učence in vprašalnika za učitelje, s pomočjo intervjuja z ravnateljico OŠ Središče ob Dravi in s pomočjo zbiranja informacij, kako pohvale izrekajo po drugih osnovnih šolah. Ugotovili sva, da pohvale motivirajo učence za nadaljnje šolsko in obšolsko delo, da jim največ pomeni pohvala ravnateljice na pohvalni uri in da učenci, ki na pohvalnih urah niso pohvaljeni, ne zavidajo pohvale svojim sošolcem, temveč so za njih veseli in jim celo čestitajo. V tem delu tako te hipoteze nisva mogli potrditi. Tako učenci kot tudi učitelji na naši osnovni šoli menijo, da bi pohvalne ure morale ostati še v prihodnje, saj so mnenja, da na učence dobro vplivajo.

Ključne besede: pohvala, pohvala učencev, javna pohvala, osnovna šola.

ABSTRACT

We started this research paper in order to explore the impact of praise on students in elementary school Središče ob Dravi. In our elementary school it is already common practice to headmistress to gather all the pupils and teachers of the school for few times a year to convene a praise hour. The purpose of these hours is that the headmistress, mentors and teachers present past school and extracurricular achievements of pupils and publicly express praise for their efforts and success in specific areas. Through research, we have set the hypothesis that praise impacts on students motivational and supportive and that pupils wish to be praised in those hours. We assumed that for the school's students is the most important public praise of the headmistress and the students, who are not praised in praise hours envy the students who are praised. After a thorough review of the theoretical part of the praise we started with the research. We proved our hypotheses using an online questionnaire for students and a questionnaire for teachers, through an interview with the headmistress of Središče ob Dravi primary school and through the collected information, how is with the praise on the other elementary schools. We have found that praise motivates students for further academic and extracurricular work. The most important for them is the praise of the principal in praise hours and that students who are not praised in the praise hours are not envious to their classmate, but are happy for them and congratulate them. In this section, we couldn't confirm our hypothesis. Both students and teachers in our elementary school believe that praise hours should remain in the future, as they think that these praise hours have good influence on the pupils.

Key words: praise, pupil praise, public praise, primary school

1 UVOD

Pohvala je potrditev posameznika ali skupine, ki potrdi uspešnost in kakovost našega dela. Bistvo pohvale je, da ljudem, ki jo prejmejo, omogoča odkrivanje lastne nadarjenosti in sposobnosti, hkrati pa pomembno vpliva na povečanje samozavesti, samospoštovanja in povečanje motivacije.

Na Osnovni šoli Središče ob Dravi dajemo pohvalam velik poudarek. Vodstvo šole nekajkrat letno pripravi skupno pohvalno uro, kjer se zberemo vsi učenci in učitelji šole, ravnateljica, mentorji in učitelji pa nato javno pohvalijo in predstavijo pretekle šolske in obšolske dosežke nas, učencev.

Ob devetletni prisotnosti na pohvalnih urah in ob opazovanju sošolcev ter drugih učencev, kako reagirajo, ko so pohvaljeni sami ali njihovi sošolci, sva se velikokrat spraševali, ali pohvale na druge učence vplivajo tako kot na naju: motivacijsko ali pa so morebiti drugi učenci jezni na učence, ki s(m)o velikokrat pohvaljeni in jim/nam morebiti celo zavidajo. Zaradi omenjenega vprašanja sva se tako odločili, da si odgovor na vprašanje pridobiva s pomočjo raziskovalne naloge, prav tako pa naju je zanimalo, kaj o načinu pohvalnih ur menijo sošolci in učitelji naše šole ter zakaj se je naša ravnateljica sploh odločila za opisani sistem pohvalnih ur.

V raziskovalni nalogi predvidevava, da pohvale na pohvalnih urah vplivajo motivacijsko na pohvaljene učence na njihovem šolskem in obšolskem področju. Meniva, da učencem naše šole največ pomenijo pohvale, ki so javne, še posebej pohvala ravnateljice na pohvalni uri in pohvala na spletni strani šole, ter da večina učencev zavida svojim sošolcem pohvalo ravnateljice na pohvalni uri.

V teoretičnem delu raziskovalne naloge sva tako spoznali in obdelali termine, povezane s pohvalo, nagrajevanjem, samozavestjo itd. Večino teoretičnih izhodišč za raziskovalno nalogo sva pridobili iz knjig in spletnih strani avtorjev: Jerryja D. Twentiera, Marjana Račnika, Bojana Macuha, Karoline Radovanović, Branke D. Jurišić, Klare Bajec, Zore Kužet, Saše Pavlin, Martine Šetina Čož in Marje Strojcin.

V empiričnem delu raziskovalne naloge sva s pomočjo anketnega vprašalnika za učitelje in s spletno anketo za učence raziskali, kakšen je odnos do pohvalnih ur na OŠ Središče ob Dravi in kakšno je mnenje o njih, kako pohvala vpliva na učence, kaj jim pohvala pomeni itd. V tem delu naloge predstavlja tudi intervju, ki sva ga opravili z ravnateljico mag. Jasno Munda, prof. def., ki je zaslužna za način pohvalnih ur na naši osnovni šoli. V empiričnem delu naloge tako predstavlja rezultate anketnih vprašalnikov, na katere so odgovarjali učenci in učitelji ter ravnateljica v okviru intervjuja, hkrati pa bralcem oblikujeva osnovni vpogled v način pohval na drugih osnovnih šolah iz podravske regije.

2 TEORETIČNI DEL

2.1 Pohvala

Pri raziskovanju pohvale sva se srečali z različnimi terminološkimi izrazi in pomeni, ki jih na kratko povzemava.

Račnik (2007) opisuje pohvalo kot potrditev posameznika ali skupine, ki potrdi naše dobro delo, dejanje, lahko pa tudi zgolj namen ali idejo. S pohvalo drugim povečujemo samozavest, jim dajemo motivacijo in jim povečujemo samozaupanje ter samospoštovanje. Bistvo pohvale je (po njegovem mnenju) omogočati ljudem, da odkrijejo svojo nadarjenost in svoje sposobnosti ter se jih začnejo zavedati.

Že Twentier (1999, str. 23) je zapisal rek: *»Kdor hvali drugega, bogati sebe.«*. Nekoga pohvaliti po njegovem mnenju pomeni prepoznati, priznati in potrditi njegove določene kvalitete. Na podlagi več primerov avtor ugotavlja, da drug drugega po navadi veliko kritiziramo, le malokrat pa koga pohvalimo, npr. na večerji v restavraciji nas hitro razjezi, če hrana ni najboljša, ampak kolikokrat pa kuharja za odlično večerjo pohvalimo? Avtor opozarja, da ljudje ne moremo pričakovati, da bomo kar tako, brez razloga dobivali pohvale, če jih pred tem ne bomo dali drugim že sami. Izrekanje pohval drugim opiše kot sredstvo, ki nam da dober občutek, da smo nekaj dobro naredili. Seveda to ne pomeni, da bodo z izrekanjem pohval izginile vse težave, bo pa pohvala po njegovem mnenju zagotovo izboljšala kakovost našega življenja (Twentier, 1999, str. 23).

2.2 Zakaj pohvaliti?

Pohvala je učinkovita tehnika pri spodbujanju učenja in je ena najobičajnejših sredstev motivacije. Ob pohvali ne ostane nihče ravnodušen, ne pomembnejš, ne revež. Twentier (1999, str. 36) v svoji knjigi opisuje profesorja, ki predava na neki univerzi in skozi predavanja opozarja svoje študente: *»Kadar koga hvalimo, ne smemo prekoračiti tolerančne meje tiste osebe.«* To pomeni, da če nekoga res zelo hvalimo, bo on mislil, da tak že ni in se bo imel za neumnega, s čimer mu lahko zbijemo njegovo samospoštovanje. Podobno v knjigi **Psihologija samospoštovanja** meni tudi Branden (povzeto po Fabel in Mazlish, 1996, str. 167), ki trdi, da *»nobeno mnenje ni za človeka pomembnejše, kot vrednost, ki jo pripisuje sam sebi.«*

Samospoštovanje otrok je preveč dragoceno, da bi ga prepustili naključju ali zaupali tujcem. Zunanji svet ni pretirano voljan nuditi pohvale. Ko nam samo enkrat spodrsne, pa nas takoj obsodijo. Zato bodimo drugačni in se zavejmo pomembnosti pohvale dobrega obnašanja, saj le-ta pomembno vpliva na razvoj. Le tisti otroci, ki bodo imeli dobro mnenje o sebi in se bodo spoštovali, bodo lažje premagovali težave v življenju in si zastavili višje cilje. Samovrednotenje otrok ima globoke posledice na človekove miselne procese, čustva, želje, vrednote in cilje, zato je pomembno, da odrasli pomagajo otrokom zgraditi pozitivno in realistično podobo o sebi. Odgovor na to pa je zagotovo tudi izrekanje pohval (Fabel in Mazlish, 1996, str. 168–169).

2.3 Pohvala ali graja?

Pohvala ali graja sta povratna informacija o kakovosti dosežkov in o tem kaj npr. učitelji hvalijo in kaj kaznujejo. Pohvala je bolj učinkovita kot graja, saj otroke spodbudi k delu, a le, če je iskrena in podana ob pravem času. Z grajo lahko otroku zbijemo samozavest in zato je pohvala dosti bolj učinkovita kot graja (Pavlin, 2012).

2.4 Vrste pohval

Pisna pohvala

To vrsto pohvale po navadi prejmemo na razglednici, na vizitki, v pismu, po SMS sporočilih ... Pisno pohvalo po navadi sprejemamo lažje, saj se nam s tistim, ki nas pohvali, ni treba srečati oz. nam ni potrebno razmišljati o sprejemljivem odgovoru oz. odzivu nanjo. Mnogi tudi trdijo, da je pisna pohvala bolj slovesna in se ohrani trajno (med njimi tudi George Bush).

Ustna pohvala

Biti mora natančna, a ne napihnjena. Ljudem pri ustnih pohvalah primanjkuje predvsem izvirnosti. Ko so postavljeni pred nekoga, ki ga morajo pohvaliti, tega ne vedo narediti ali pa imajo veliko težav in so neizvirni. Ni treba, da je pohvala zapletena. Lahko je povedana čisto preprosto, a odločno in iskreno in bo imela veliko večji učinek kot tista zapletena.

Slika 1: Vrste pohval. (Vir: Twentier, 1999, str. 27–29,36)

2.5 Izrekanje pohval

Pri izrekanju pohval moramo paziti, kaj pohvalimo, saj damo s tem nekomu vedeti, česa naj ne spreminja oziroma kaj nam je pri njem všeč. Vsako pohvalo se spodobi razložiti (da povemo, zakaj si jo kdo zasluži), nikakor pa s pohvalo ne smemo pretiravati in hvaliti vse povprek. Pri izrekanju pohval moramo paziti, kdaj in s katerim namenom koga pohvalimo. Pohvalo lahko izrekamo v več primerih, npr: starši otrokom (npr. ko otrok v šoli dobi dobro oceno, je smiselno, da ga starši pohvalijo in spodbudijo), med sošolci (vrstniki), nadrejeni svojim zaposlenim (npr. ob dobro opravljenem delu), učitelji učencem (npr. ob odlično opravljeni nalogi) itd. (Twentier, 1994, str. 36). Pogosto pa otroci potrebujejo pohvalo prav takrat, ko jim jo je najbolj težko dati – ko niso najbolj uspešni (po Fabel in Mazlish, 1996, str. 184).

2.5.1 Nekaj razlogov za izrekanje pohval

Velikokrat ne vemo, kdaj koga pohvaliti in če si pohvalo res zasluži. Kužet (2011) navaja nekaj razlogov za podelitev pohvale:

- Vsakdo si želi priznanja drugih.
- Ob pohvali postanemo ponosni na delo, ki ga opravljamo.
- Dobimo občutek, da nas drugi ne jemljejo kot nujno zlo.
- Dobimo motivacijo tudi za delo, ki presega okvire običajnega.
- Pohvala izpopolnjuje medsebojne odnose.

2.6 Kako izrekamo pohvalo?

Fabel in Mazlish (1996, str. 169) opisujeta uspešno pohvalo, sestavljeno iz dveh delov:

1. Z ocenjevanjem opišemo, kar vidimo ali čutimo.
2. Potem ko oseba, ki jo hvalimo, sliši opis, je zmožna pohvaliti tudi samega sebe.

Po navadi pohvalo izrekamo javno, pred drugimi posamezniki ali skupinami. To je za druge dodatna motivacija, saj se zavedajo, da bodo tudi oni pohvaljeni, kadar bodo opravili nekaj dobrega. Pohvaliti moramo kratko in jasno (Macuh, 2014).

Fabel in Mazlish (1996, str. 178–179) pri izrekanju pohval otrokom navajata še nekaj opozoril:

1. Pohvala naj bo primerna starosti in zmožnostim otrok.

2. Izogibajmo se hvali, ki namiguje na slabosti ali neuspehe v preteklosti (npr. »No, končno si zaigral to skladbo tako, kot je treba!«).
3. Zavedajmo se, da lahko pretirano navdušenje ovira otrokovo željo po uspehu.
4. Če z navdušenjem opišete tisto, kar otrok počne, morate biti pripravljeni na pogosto ponavljanje te dejavnosti.

Ko pohvalo dajemo, moramo tudi paziti, da po izrečeni pohvali ne uporabimo besede *ampak*, kajti ta lahko izniči celoten pozitiven učinek (Čož, 2015, 69).

Slika 2: Izvajanje pohvalnih ur na Osnovni šoli Središče ob Dravi.
(Vir: <http://www.ossredisceobdravi.si/>)

Slika 3: Izvajanje pohvalnih ur na Osnovni šoli Središče ob Dravi.
(Vir: <http://www.ossredisceobdravi.si/>)

2.7 Sprejemanje pohval

Pohvalo potrebuje prav vsakdo izmed nas, saj nam daje potrditev, da drugi cenijo naše delo in trud. Ko pohvalo sprejmemo, jo dostikrat zavrnemo ali pa začnemo to opravičevati, npr: nekdo pravi »Kako lepo jakno imaš!«, mi pa, namesto da bi se za pohvalo zahvalili, raje odvrnemo, npr. da je bila znižana in smo jo samo zato kupili. Že samo zaradi takih primerov je dobro, da znamo pohvalo tudi sprejemati, ne le dajati (Čož, 2015, str. 68). Pohvalo sprejemamo brez lažne skromnosti. Za pohvalo se obvezno tudi zahvalimo tako, da na kratko odgovorimo, če pa mislimo, da pohvala ni zaslužena, se najprej zahvalimo in jo šele nato vljudno zavrnemo (Macuh, 2014).

2.8 Samohvala

Kolikokrat se sami kritiziramo? Se kdaj tudi pohvalimo? Mnogi ljudje mislijo, da je nevljudno in sebično, da bi se hvalili. Tudi slovenski pregovor pravi: »*Lastna hvala, cena mala.*«, ampak dejstvo je, da moramo sami sebe kdaj pohvaliti. Če sami sebe vedno samo grajamo in vedno vidimo samo tisto, kar smo naredili narobe, izgubimo samozavest, ki pa je za naše uspehe zelo pomembna. Samohvala, tako kot samokritika, v osnovi pomeni, da zavzamemo stališče do sebe in svojih dejanj. S tem postanemo manj odvisni od pohval in kritik drugih ljudi. Zato je včasih pomembno, da tudi sami sebe pohvalimo. Zavedati se moramo, da je potreba po priznanju ena izmed osnovnih človekovih potreb, zato ni nič čudnega, da sta priznanje in pohvala ključna, če želimo ustvariti dobro delovno okolje (Radovanović, 2014).

2.9 Pohvala in otroci

Otroci so za dejanja in besede odraslih zelo dovzetni in občutljivi. Odrasli velikokrat pohvalijo vedenje otrok, njihova dejanja, trud in njih same, vendar otroci vseh teh pohval ne razumejo tako kot odrasli. Ko hvalimo vedenje otrok, hvalimo njihova dejanja. Če otrok prejema pohvale o sebi kot o osebi in pohvale o svojem vedenju, potem si sčasoma ustvari mnenje, da je dober, vreden, zaželen, postane samozavesten in ima o sebi dobro mnenje. Take vrste pohvale morejo biti dosledne in v skladu z realnostjo. Pohvala mora biti primerna glede na dosežek mora (npr. ko učenec dobro opravi neko nalogo, ga učitelj pohvali pred razredom, ko pa učenec doseže uspeh na tekmovanju, pa se ga pohvali pred celo šolo). Tak način pohvale v otroku razvija veselje do dela, motivacijo za učenje in resnične sposobnosti, česa je zmožen. Paziti moramo, da pohvalimo tudi tiste otroke, ki jim določena stvar ne gre, ampak za to pokažejo veliko truda. Zato praviloma hvalimo otrokov trud, kajti otrok, ki je neuspešen in ne dobi nobenega potrdila za svoj trud in delo, bo hitro obupal (Radovanović, 2014).

Otroku moramo omogočiti, da spozna vrednost svojih dosežkov in v njih uživa. Vemo, da mnogi otroci ne pokažejo velikega zanimanja za šolsko delo in naloge. Če kakšne naloge ne znajo rešiti, prehitro obupajo. S pohvalo ga spodbudimo k temu, da bo začeto dokončal, vendar pa se moramo izogibati temu, da bi otrok postal odvisen od pohval in bi tako posledično dvomil v svoje sposobnosti, kadar ne bi bil pohvaljen. (Twentier, 1999, str. 118–119).

Pri hvaljenju otrokove osebnosti, moramo hvaliti njega samega, takšnega, kot je. S tem otroku dvigamo samozavest, samopodobo in v svoji koži se dobro počuti. Hvalimo ga lahko z besedno in nebesedno komunikacijo. Nebesedna komunikacija pa mora biti primerna otrokovi starosti. Otroci se pri nebesedni komunikaciji počutijo ljubljeno in prijetno (primer nebesedne komunikacije: objem, poljubček, trepljanje po ramenu ipd.). Otroka je potrebno pohvaliti zato, da mu dvignemo samospoštovanje, samozavest. Če otroci ne dobijo dovolj pozitivne spodbude, bodo, ker potrebujejo občutek, da so opaženi, iskali negativno pozornost in takrat bodo kakšno ušpičili samo zato, da dobijo pozornost svojih staršev (Radovanović, 2014).

2.9.1 Negativni učinki pohvale pri otrocih

Pretirana pohvala ali nenehno hvaljenje: Otroci, ki jih za vsako malenkost zasujemo s pohvalo, ne znajo več pravilno oceniti svojih sposobnosti ali hvalnic sploh ne jemljejo resno in postanejo negotovi (Radovanović, 2014). Prepogosto hvaljenje postane neučinkovito, pokazalo pa se je tudi, da že majhni otroci kmalu izgubijo veselje do aktivnosti same in si prizadevajo predvsem za pohvale. Zato je še toliko bolj pomembno, da otroku pohvalo damo le, če si jo je zares zaslužil (Strojin, 2006).

Kadar pohvale ne znamo ustrezno uporabljati, se lahko hitro zgodi, da pretiravamo: »Ti si pa res zelo pameten!« Smisel pohvale, tudi če je bil dobronameren, se izgubi v svoji nerealnosti (Twentier, 1999, str. 121).

2.10 Pohvala in učitelji ter učenci

Pohvala je ena izmed najpreprostejših tehnik, ki jih učitelji lahko uporabijo, da bi zmanjšali moteče vedenje pri učencih in dosegli pozitiven učinek na njihovo vedenje in napredovanje. Izvajanje tehnike je preprosto, saj zahteva malo časa, izrekanje pohval med poukom pa ima lahko dober ali slab učinek na razred. Dober učinek ima, če si je pohvaljena oseba pohvalo res zaslužila. Tako bodo vsi zadovoljni. Če pa si oseba te pohvale ni zaslužila, je velika možnost, da bo v razredu zavladal nemir in učenci med poukom ne bodo poslušali učitelja, ampak bodo vsi z mislimi pri pohvaljeni osebi, ki si le-te ni zaslužila. Mnogi starši in učitelji mislijo, da njihovi otroci oz. učenci nimajo dovolj dobrih ocen in dosežkov, nobene sposobnosti ali pa vrednote, ki bi jo bilo vredno pohvaliti. Gospa Maureen O'Donnel, ki je bila v Virginiji leta 1938 izbrana za učiteljico leta, je dejala: *»Odličnjaka ni težko pohvaliti, vendar niso vsi moji učenci odličnjaki. V mojem razredu so različni mladostniki. Vsak učenec, naj bo dober ali samo povprečen, ima kakšno sposobnost, zaradi katere ga lahko pohvalim.«* Vsak ima neko lastnost ali vrtilino, ki je vredna pohvale (Twentier, 1999, str. 108–109).

Ustna pohvala učitelja »ponosen sem nate« je lahko velika motivacija za nadaljnje delo učenca, če se izreče javno, na pravem mestu, ob pravem času. Pohvala mora biti odgovor na dosežene želene rezultate. Biti mora načrtovana, za točno določen uspeh, izrečena spontano in odkrito. Učencu je pohvala povratna informacija za vrednost njegovega truda in njegove sposobnosti. Tako učenec lažje oceni svoje reševanje problemov in način reševanja nalog, učitelj pa z dajanjem pohval zadovolji določene učenčeve potrebe (npr. socialne idr.) (Seifert, Nicolaidis, 2011).

2.11 Materialna pohvala

Materialna pohvala je pohvala, ko nekoga nagradimo za neko opravljeno delo, in je ena od vrst negativne pohvale. Pri materialni pohvali moramo biti previdni, da otroka na ta način ne pohvalimo prevečkrat, saj lahko to vodi v izsiljevanje, tako s strani otroka kot s strani osebe, ki nagrajuje (Jurišić, 2016).

2.12 Pogojna pohvala

To so pohvale, ki jih največkrat izrečejo starši svojim otrokom z namenom, da bi se poboljšali v šoli ipd. Primer pogojne pohvale je npr.: *»Če v šoli dobiš petico, ti bom kupil igračo.«* Raziskave so pokazale, da pogojne pohvale otrokom škodujejo, kajti otroci zaradi takih pohval postanejo negotovi. Takšne vrste pohvala je lahko zelo neučinkovita, ker otroci lahko postanejo na nek način odvisni od te vrste pohvale, saj jim le-ta da neko odobravanje (Bajec, 2016).

2.13 Pohvale vedenja

S pohvalo, usmerjeno na vedenje, krepimo in utrjujemo določena vedenja, ki so nam všeč. Psihoterapevt Zoran Milivojević pravi, da ko pohvalo izrečemo, jasno izrazimo svoje mnenje o želenem vedenju in tako povečamo možnosti za ponavljanje takšnega vedenja, ki nam ugaja (Radovanović, 2014).

Pohvala vedenja je velikokrat pomembna pri vzgoji otrok. Če otrok naredi kaj dobrega, je pomembno, da otroka pohvalimo, saj s tem dosežemo, da bo otrok to ponovil. Veliko staršev pri vzgoji otrok dela napako. Ko bi morali pohvaliti otrokovo vedenje, pohvalijo otrokovo osebnost. Primer: nek otrok se je veliko učil in dobil dobro oceno, starši pa so ga pohvalili, kako je pameten. Taka pohvala ni dosledna z otrokovim vedenjem, saj otroku ne sporoča, kakšno vedenje je dobro zanj, ampak mu pokaže, da ga starši cenijo le zaradi njegovih lastnosti. Pohvala vedenja najbolj konkretno uči otroka, kaj je prav (Fabel in Mazlish, 1996, str. 170).

3 EMPIRIČNI ALI RAZISKOVALNI DEL

3.1 Metodologija

Izdelave teoretičnega dela raziskovalne naloge sva se lotili s temeljitim pregledom literature o pohvalah. Po iskanju ustreznega gradiva v knjižnih virih sva bili razočarani, saj je le-to zelo skopo, zato sva bili primorani del teoretičnega dela črpati tudi iz različnih relevantnih spletnih strani.

V empiričnem delu raziskovalne naloge sva analizirali ankete, ki sva jih izvedli med učenci in učitelji OŠ Središče ob Dravi, in intervju z ravnateljico, gospo mag. Jasno Munda. V anketiranje sva vključili vse učitelje šole (N = 20) in učence od 2. do 9. razreda (N = 115, kar je 82 % vseh učencev šole oz. 94 % učencev od 2. do 9. razreda). Učencev 1. razreda v anketiranje nisva vključili, saj bi zaradi njihove starosti težko pričakovali objektivne odgovore, prav tako pa še ne znajo brati. Zbiranja podatkov sva se lotili tako, da sva najprej razdelili vse anketne vprašalnike učiteljem, pregledali rezultate in se lotili analize odgovorov. Hkrati sva izdelali podoben, a za učence prirejen anketni vprašalnik, ki sva ga nato zaradi lažjega zbiranja podatkov prenesli v spletno stran www.1ka.si, s pomočjo katere sva z učenci šole izvedli spletno anketo. V zvezi z raziskovanjem pohvalnih ur sva opravili tudi intervju z ravnateljico, katere odgovore predstavlja v tem delu.

3.2 Raziskava

Preden sva pričeli z raziskovanjem, sva si zastavili naslednja raziskovalna vprašanja:

1. Kako pohvale na pohvalnih urah vplivajo na učence, ki so pohvaljeni?
2. Katera pohvala učencem pomeni največ (zasebna, javna)?
3. Ali učencem več pomeni pohvala ravnateljice ali pohvala staršev?
4. Kako tisti učenci, ki niso pohvaljeni, sprejmejo učenca, ki je pohvaljen?

3.3 Hipoteze

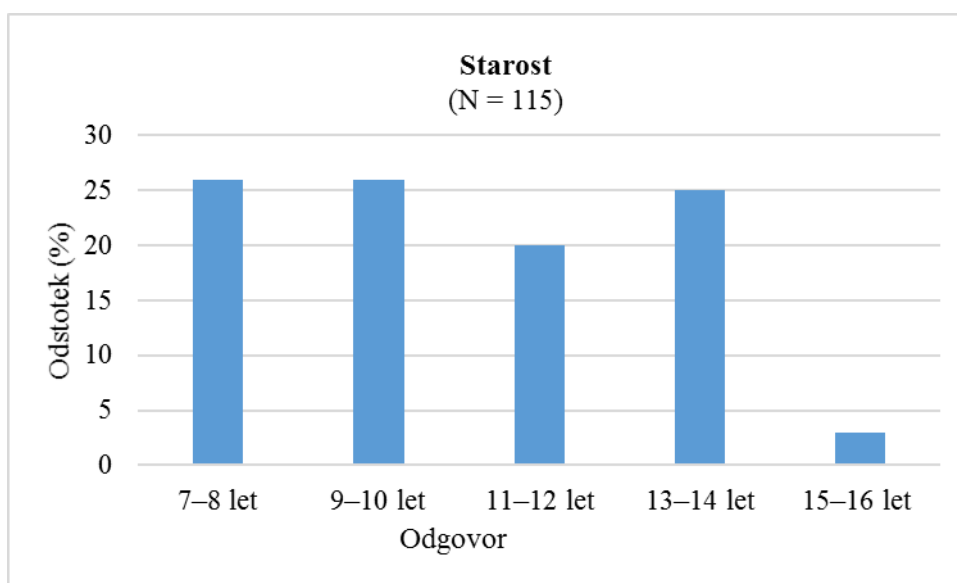
Na podlagi raziskovalnih vprašanj sva si tako izoblikovali hipoteze:

1. Pohvala na šolski pohvalni uri vpliva na pohvaljene učence motivacijsko, spodbudno.
2. Javna pohvala pomeni učencem več kot zasebna pohvala.
3. Učencem pomeni največ javna pohvala ravnateljice na šolski pohvalni uri.
4. Učenci, ki na šolskih pohvalnih urah niso pohvaljeni, zavidajo učencem, ki so pohvaljeni.
5. Učencem si želijo pohval na šolskih pohvalnih urah.

3.4 Rezultati in analiza anketnega vprašalnika za učence

V nadaljevanju raziskovalne naloge predstavlja rezultate spletnega anketnega vprašalnika, na katerega so odgovarjali učenci od 2. do 9. razreda Osnovne šole Središče ob Dravi (N = 115). Spletni anketni vprašalnik je bil za učence šole dostopen na spletnem naslovu: <https://www.1ka.si/a/118819>. V anketiranje sva vključile 82 % vseh učencev šole oz. 94 % učencev od 2. do 9. razreda. Učencev 1. razreda (N = 18) v anketiranje nisva vključili, saj bi zaradi njihove starosti težko pričakovali objektivne odgovore, prav tako pa še ne znajo brati.

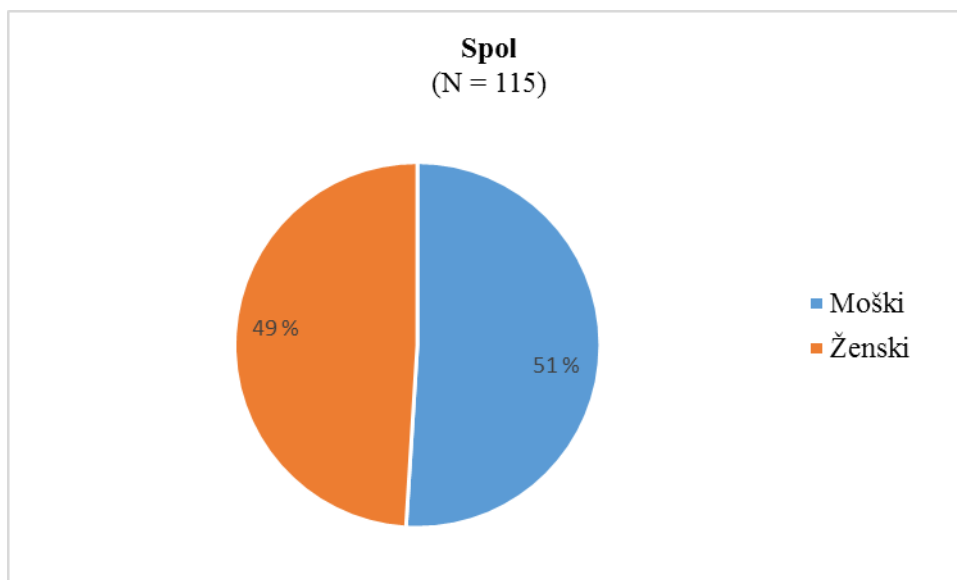
3.4.1 Starost anketiranih učencev

Graf 1: Starost anketiranih učencev v odstotkih (%).

Graf 1 prikazuje, da sva v anketiranje vključili največ učencev starih med 7–10 let, sledijo učenci stari 13–14 let. Povprečna starost učencev, vključenih v anketiranje, znaša 10,4 leta.

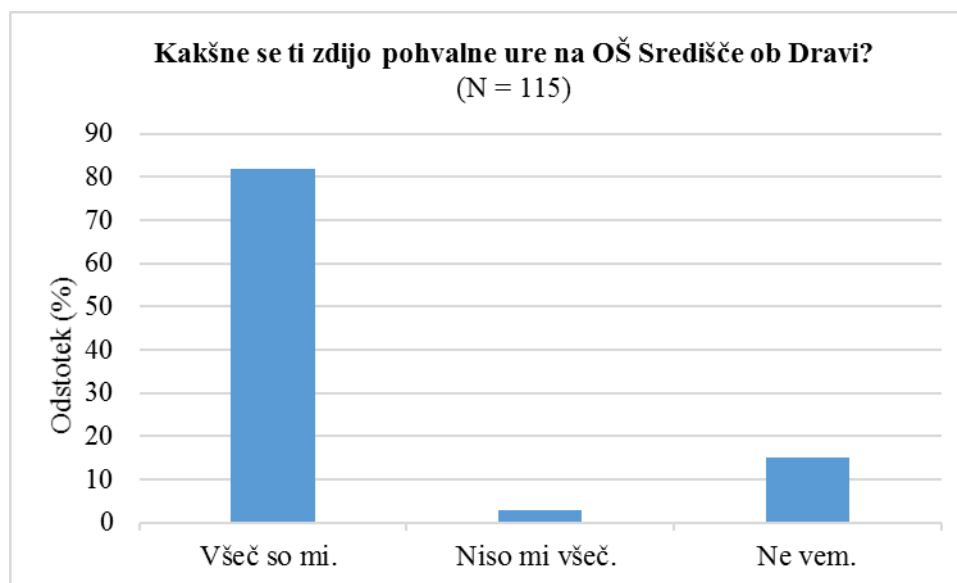
3.4.2 Spol anketiranih učencev

Graf 2: Spol anketiranih učencev v odstotkih (%).

Graf 2 prikazuje, da sva v anketiranje vključili 51 % učenk in 49 % učencev. To kaže, da sva v anketiranje zajeli približno enako količino fantov in deklet. Na podlagi tega sklepava, da spol učencev ne bo pomembno vplival na posamezne odgovore.

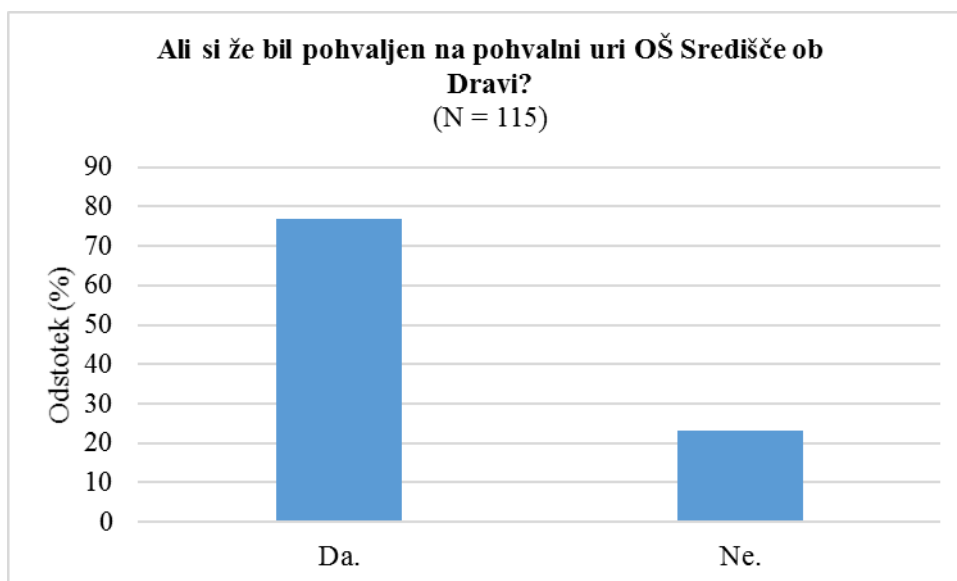
3.4.3 Mnenje učencev o pohvalnih urah na OŠ Središče ob Dravi

Graf 3: Mnenje učencev o pohvalnih urah na OŠ Središče ob Dravi v odstotkih (%).

Graf 3 prikazuje, da so večini učencev (81 %) pohvalne ure na Osnovni šoli Središče ob Dravi všeč. Majhen odstotek je tudi učencev, ki jim pohvalne ure niso všeč (3 %) in kar 14 % je tistih učencev, ki se ne morejo opredeliti, ali so jim pohvalne ure všeč ali ne. Pričakovali sva, da bo delež učencev, ki jim pohvalne ure niso všeč oz. se o njihovi kakovosti ne morejo opredeliti, manjši, saj sva po odzivih učencev oz. sošolcev ob pohvalnih urah, kadar jih izvajamo, sklepali, da so jim pohvalne ure všeč. Za tiste, ki jim pohvalne ure niso všeč, pa predvidevava, da na pohvalnih urah še niso bili pohvaljeni oz. so bili zelo malokrat pohvaljeni ali pa jim ta vrsta pohvale ni všeč in si ne želijo biti pohvaljeni javno, pred celo šolo.

3.4.4 Število pohvaljenih učencev v okviru šolskih pohvalnih ur

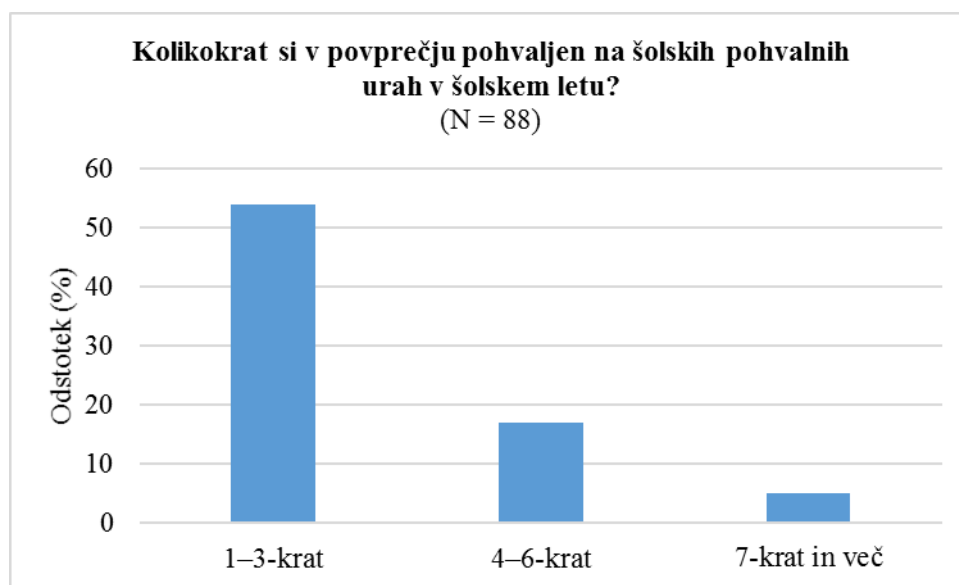

Graf 4: Število pohvaljenih učencev v okviru šolskih pohvalnih ur v odstotkih (%).

Po pričakovanjih **graf 4** prikazuje, da je večina (kar 77 %) učencev Osnovne šole Središče ob Dravi že bila pohvaljena v okviru šolskih pohvalnih ur. Rezultat ni presenečenje, saj smo učenci na naši šoli zelo aktivni na več različnih področjih, kjer dosegamo uspehe, ki jih na pohvalnih urah izpostavimo in pohvalimo. Predvidevava, da ostalih 23 % učencev, ki so odgovorili, da na pohvalnih urah še niso bili pohvaljeni, predstavljajo učenci nižjih razredov, ki so še nekoliko manj aktivni na tekmovanjih ipd.

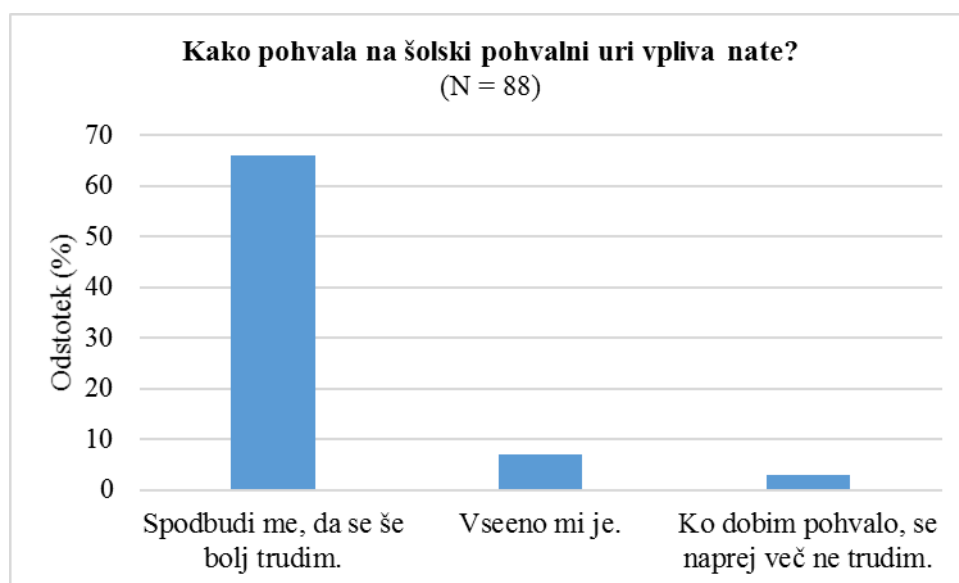
3.4.5 Količina prejetih pohval v okviru šolskih pohvalnih ur v posameznem šolskem letu

Graf 5: Količina prejetih pohval v okviru šolskih pohvalnih ur v posameznem šolskem letu na učenca v odstotkih (%).

Kot sva ugotovili že pri prejšnjem vprašanju, je večina učencev naše šole že bila pohvaljenih v okviru šolskih pohvalnih ur. **Graf 5** prikazuje povprečno vrednost števila pohval na posameznega učenca v šolskem letu oz. kolikokrat so učenci, ki so že bili pohvaljeni na šolskih pohvalnih urah, pohvaljeni skozi celo šolsko leto. Ugotovili sva, da je največ učencev Osnovne šole Središče ob Dravi pohvaljenih v okviru šolskih pohvalnih ur do trikrat letno. Le 21 % anketiranih učencev pa je v šolskem letu pohvaljenih več kot trikrat. Pričakovala sva, da bo delež tistih učencev, ki so na pohvalnih urah pohvaljeni od štiri- do šestkrat letno, večji od tistih, ki so pohvaljeni le enkrat, dvakrat ali trikrat.

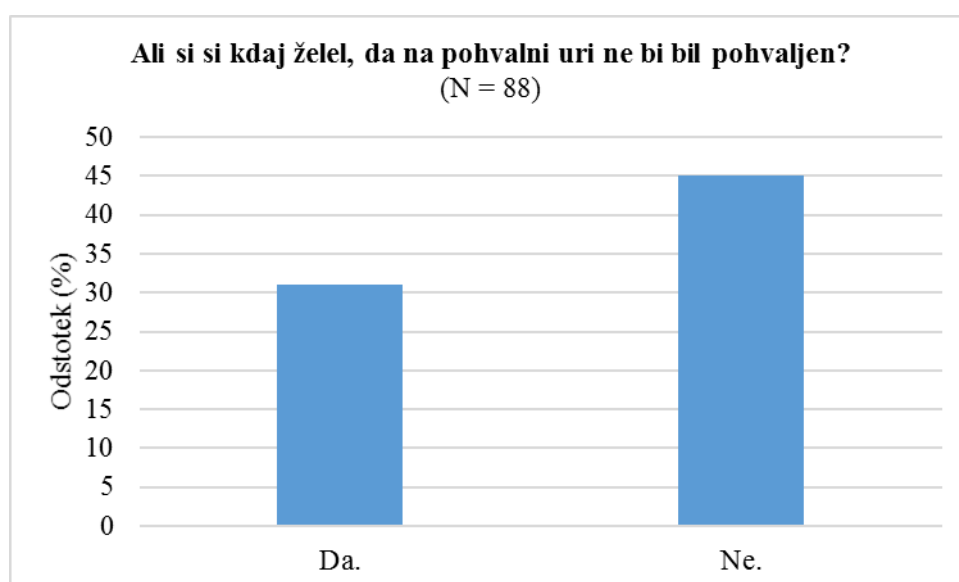
3.4.6 Vpliv pohval na šolskih pohvalnih urah na učence

Graf 6: Vpliv pohval na šolskih pohvalnih urah na učence v odstotkih (%).

Graf 6 prikazuje, da na večino učencev (66 %) pohvalne ure vplivajo zelo dobro, saj jih pohvala na šolski pohvalni uri spodbudi, da se vnaprej še bolj trudijo. Rezultati tega grafa naju niso presenetili, saj sva pričakovali, da se učenci po pohvali na pohvalni uri še bolj trudijo za šolske in obšolske uspehe. Z grafom 6 potrjujeva tudi svojo 1. hipotezo: »Pohvala vpliva na pohvaljene učence motivacijsko, spodbudno.«

3.4.7 Želja učencev po pohvalah na šolskih pohvalnih urah

Graf 7: Želja učencev po pohvalah na šolskih pohvalnih urah v odstotkih (%).

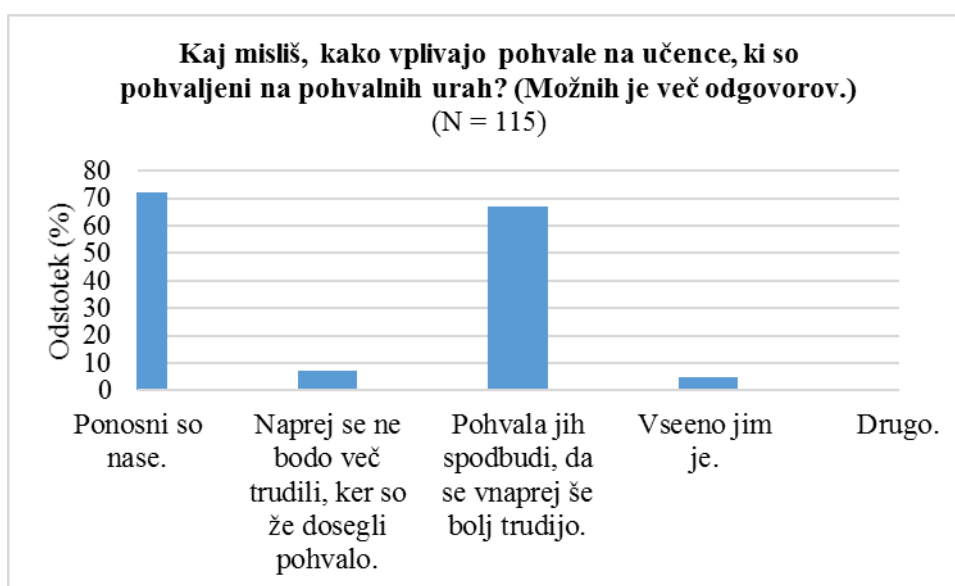
Pri analizi tega vprašanja sva bili zelo presenečeni, saj sva pričakovali, tako kot sva navedli tudi v eni izmed svojih hipotez, »da si učenci na pohvalnih urah želijo biti pohvaljeni«. Sicer je delež tistih učencev, ki si želijo biti pohvaljeni v okviru šolskih pohvalnih ur, kar velik (45 %), a sva pričakovali še večjega. Več kot 32 % učencev izmed tistih učencev, ki so že bili kdaj pohvaljeni v okviru šolskih pohvalnih ur, si želi, da takrat ne bi bili pohvaljeni. Vzroke, zakaj si niso želeli pohvale na šolski pohvalni uri, so predstavili pri naslednjem vprašanju.

Učenci, ki so na zgoraj zastavljeno vprašanje odgovorili z *ne*, so morali pojasniti, zakaj so tako odgovorili. Najpogostejše odgovore predstavlja v nadaljevanju:

- Lepo je, ko si pohvaljen.
- To, da sem pohvaljena, me še bolj spodbudi k delu.
- Ker mi je všeč, če me kdo pohvali.
- Ker hočem dobiti priznanje.
- Ker sem po tem vesela.
- Rada sem pohvaljena.
- Da bi jim pokazal, kako se trudim.
- Ker to pomeni, da sem priden učenec.

Na podlagi najpogostejših odgovorov sklepava, da učenci vprašanja niso razumeli (saj sva ga navedli v zanikajoči obliki). To sklepava na podlagi nadaljnjih pojasnil učencev, ki pa vendarle kažejo na to, da so učenci radi pohvaljeni, da so ob pohvali veseli, da jih le-ta spodbudi k nadaljnjemu delu itd. Kljub pričakovanemu višjemu odstotku za odgovor »NE« in na podlagi analize tega vprašanja, potrjujeva hipotezo št. 5: »Učenci si želijo pohval na šolskih pohvalnih urah.«

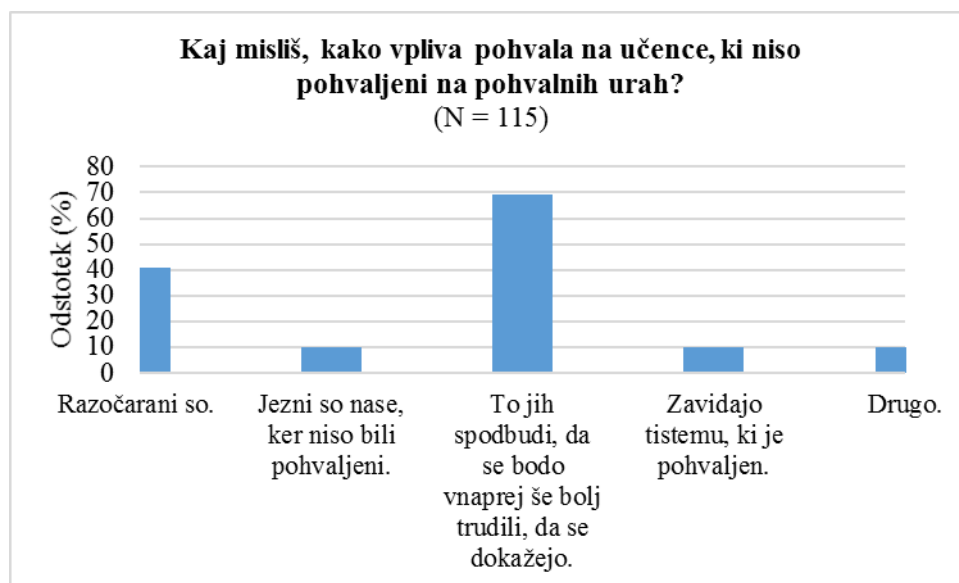
3.4.8 Vpliv pohval na pohvaljene učence na šolskih pohvalnih urah

Graf 8: Vpliv pohval na pohvaljene učence na šolskih pohvalnih urah v odstotkih (%).

Graf 8 prikazuje, da je večina učencev (71 %) mnenja, da so učenci, ki so pohvaljeni na šolskih pohvalnih urah, ponosni nase in da jih pohvala dodatno spodbudi, deluje nanje motivacijsko in da se zaradi pohval na šolskih pohvalnih urah vnaprej trudijo še bolj. S tem ponovno potrjujeva svojo hipotezo: »Pohvala vpliva na pohvaljene učence motivacijsko, spodbudno.«

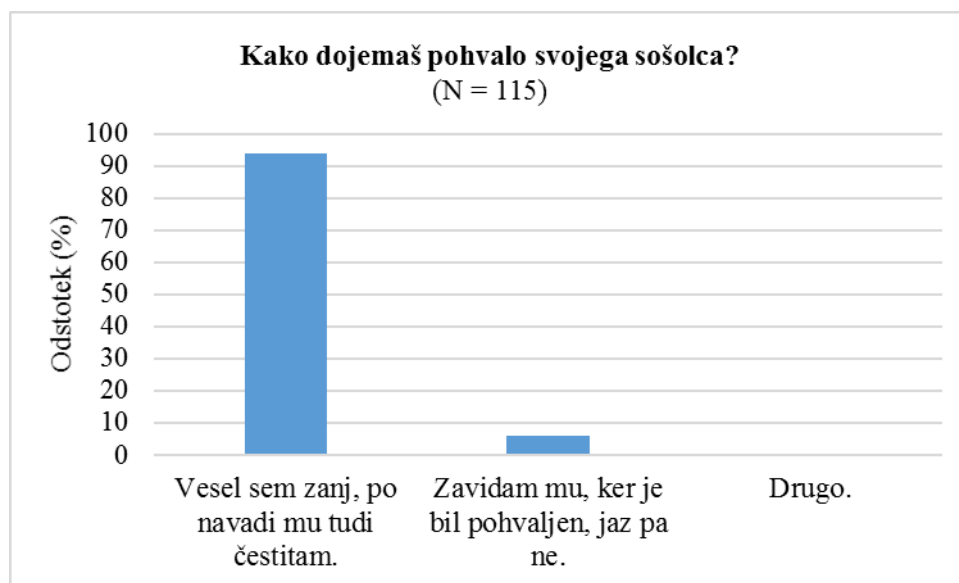
3.4.9 Vpliv pohval na šolskih pohvalnih urah na nepohvaljene učence

Graf 9: Vpliv pohval na šolskih pohvalnih urah na nepohvaljene učence v odstotkih (%).

Večina anketiranih učencev (69 %) je na vprašanje »Kaj misliš, kako vpliva pohvala na učence, ki niso pohvaljeni na šolskih pohvalnih urah?« odgovorila, da učence, ki niso bili pohvaljeni na šolski pohvalni uri, to spodbudi, da se bodo vnaprej trudili še bolj, da bi se v prihodnje dokazali. Sami sva pri izdelavi raziskovalne naloge v hipotezi predvidevali, »da učenci, ki na šolskih pohvalnih urah niso pohvaljeni, zavidajo učencem, ki so pohvaljeni«. V tem delu tako morava svojo hipotezo ovreči, saj se z njo strinja le 10 % anketiranih učencev.

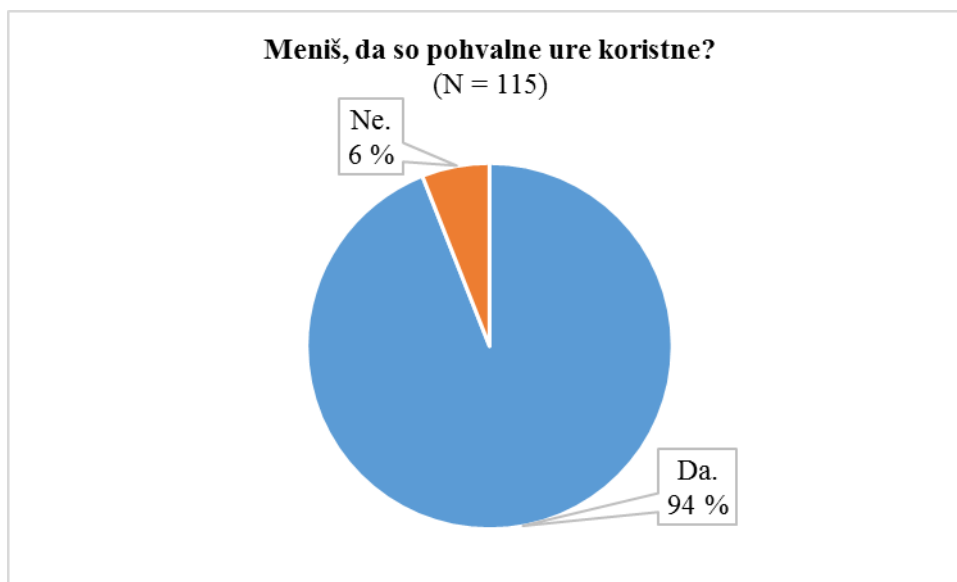
3.4.10 Odzivi učencev na pohvaljene sošolce

Graf 10: Odzivi učencev na pohvaljene sošolce v odstotkih (%).

Odgovori, ki jih prikazujeva v **grafu 10**, so naju zelo presenetili, saj sva predvidevali (tako, kot sva navedli tudi v hipotezah), »da večina učencev zavida sošolcu, ki je bil pohvaljen na šolski pohvalni uri«, tukaj pa so rezultati čisto drugačni in le majhen delež anketiranih učencev (5 %) je izbral odgovor, da sošolcu, ki je pohvaljen na šolski pohvalni uri, pohvalo zavidajo. Na podlagi grafa 9 in 10 tako zavračava svojo hipotezo št. 4: »Učenci, ki na šolskih pohvalnih urah niso pohvaljeni, zavidajo učencem, ki so pohvaljeni.« Še vedno pa obstaja možnost, da si učenci na vprašanje niso upali odgovoriti iskreno, saj smo zaradi spletnega anketiranja težje zagotovili anonimnost anketnega vprašalnika.

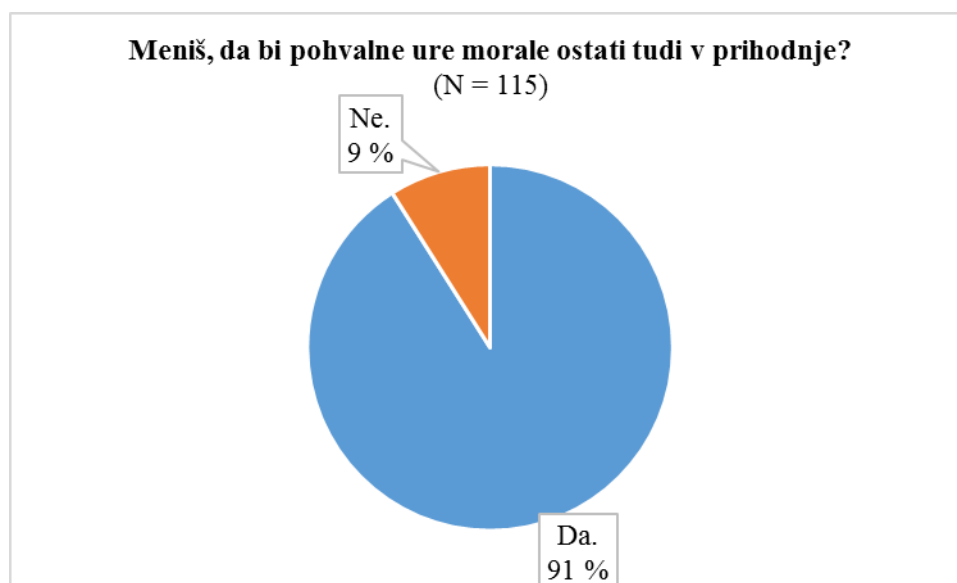
3.4.11 Koristnost šolskih pohvalnih ur po mnenju učencev

Graf 11: Koristnost šolskih pohvalnih ur po mnenju učencev v odstotkih (%).

Večina anketiranih učencev Osnovne šole Središče ob Dravi (94 %) je mnenja, da so šolske pohvalne ure na Osnovni šoli Središče ob Dravi koristne. Takšen odgovor sva tudi pričakovali, saj hkrati dokazuje najina teoretična izhodišča o pomembnosti in koristnosti javnih pohval na otroke.

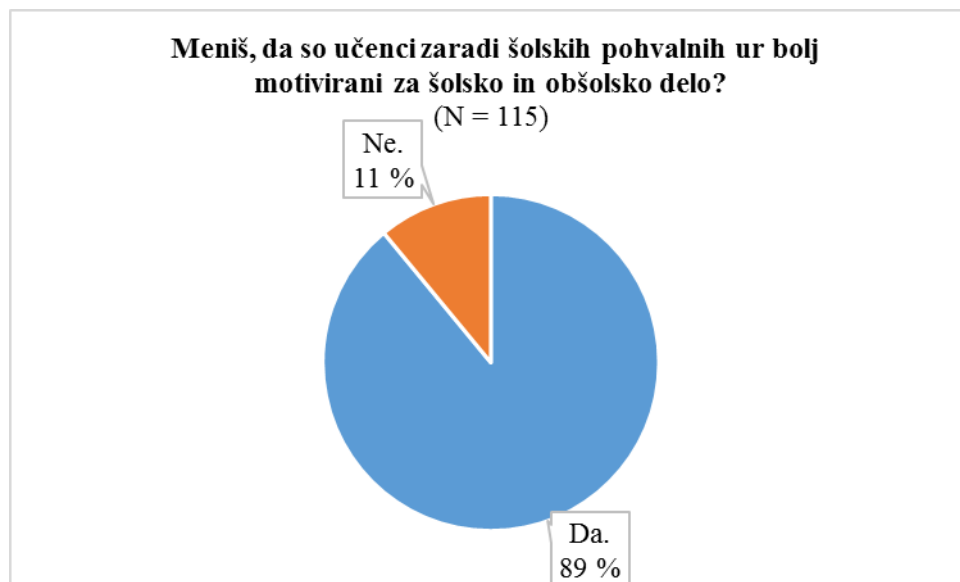
3.4.12 Obstanek šolskih pohvalnih ur v prihodnje

Graf 12: Obstanek pohvalnih ur v prihodnje po mnenju učencev v odstotkih (%).

Graf 12 prikazuje, da velik delež anketiranih učencev (91 %) meni, da moramo šolske pohvalne ure ohraniti ter izvajati tudi v prihodnje. To je potrditev za dosedanje kakovostno delo vodstva šole in dobra utemeljitev za nadaljevanje s tovrstnim načinom pohval.

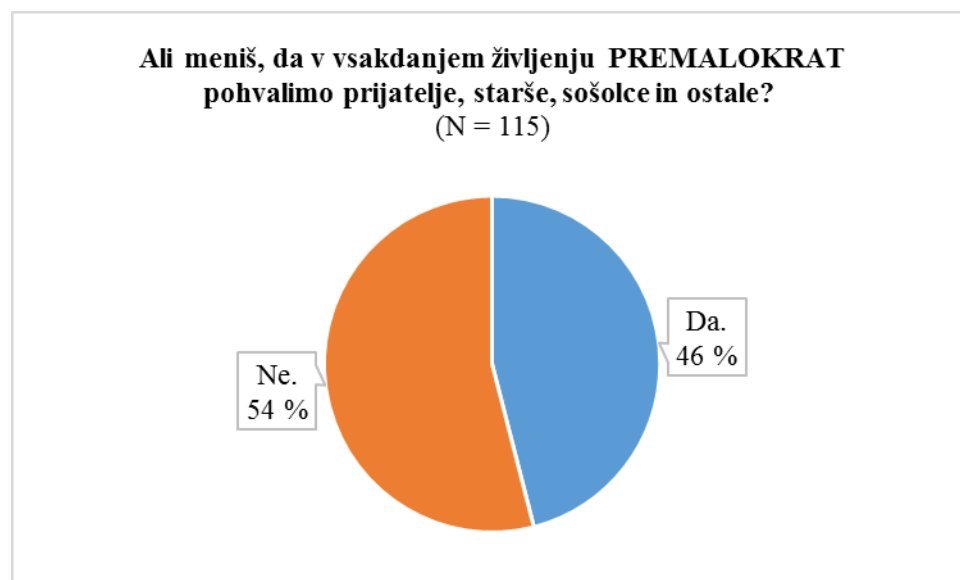
3.4.12 Vpliv šolskih pohvalnih ur na motivacijo učencev

Graf 13: Vpliv šolskih pohvalnih ur na motivacijo učencev v odstotkih (%).

Graf 13 prikazuje, da kar 89 % anketiranih učencev Osnovne šole Središče ob Dravi meni, da so učenci zaradi šolskih pohvalnih ur bolj motivirani za šolsko in obšolsko delo, s čimer potrjujeva svojo 1. hipotezo: »Pohvala vpliva na pohvaljene učence motivacijsko, spodbudno.«

3.4.14 Količina pohval v vsakdanjem življenju po mnenju učencev

Graf 14: Količina pohval v vsakdanjem življenju po mnenju učencev v odstotkih (%).

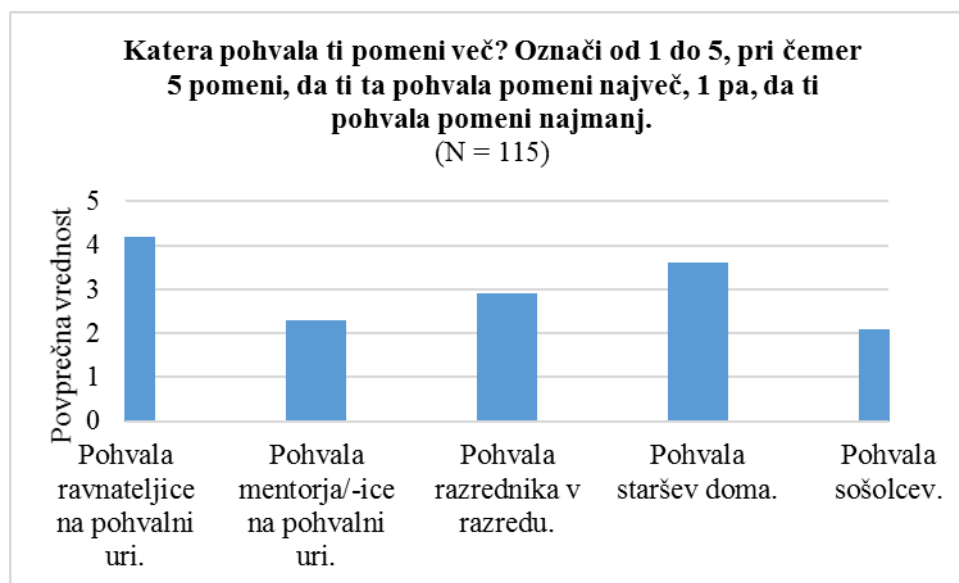
Kar 54 % učencev je mnenja, da v vsakdanjem življenju dovoljkrat pohvalimo svoje starše, prijatelje, sorodnike in ostale. Ti odgovori so drugačni od najinih predvidevanj in pričakovanj, saj sva mnenja, da svoje prijatelje, starše, sošolce in ostale pohvalimo premalokrat, kar sva dokazali tudi v teoretičnem delu raziskovalne naloge. Na podlagi tega sva zato pri odgovoru »DA« pričakovali večji odstotek. Mogoče lahko rezultate odgovora pojasniva tudi s tem, da je bilo vprašanje (predvsem za nižje razrede) težje razumljivo, saj je zapisano v zanikajoči obliki.

Anketirani učenci, ki so na prejšnje vprašanje odgovorili z »DA«, so morali pojasniti, zakaj so se tako odločili. Predstavlja najpogostejše odgovore učencev:

- Večkrat bi morali hvaliti drug drugega, da bi bili bolj motivirani.
- Pohvalo si zasluži vsak.
- Vsi se osredotočajo samo nase in na materialne stvari in ne gledajo na druge, pohvala, kompliment ali pa le nasmeš lahko nekemu polepša dan.
- Včasih nekemu zavidamo, zato mu pohvale ne želimo izreči, četudi si jo zasluži.
- Se ne spomnimo, da bi jih lahko pohvalili.
- Nimamo časa.

3.4.15 Pomembnost posamezne pohvale za učenca

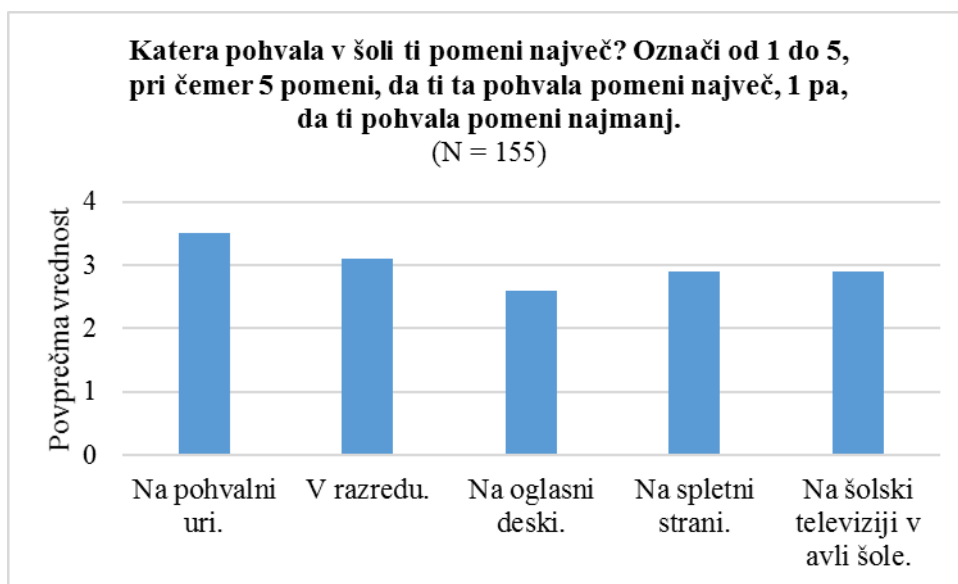
Pri naslednjih dveh vprašanjih so učenci morali razvrstiti različne pohvale po njihovi pomembnosti od 1 do 5. Pri vsaki pohvali sva izračunali aritmetično sredino vrednosti in tako dobili oceno (povprečno vrednost), katera pohvala jim pomeni največ.

Graf 15: Pomembnost posamezne pohvale za učenca v odstotkih (%).

Graf 15 prikazuje, da učencem največ pomeni pohvala ravnateljice na šolski pohvalni uri, najmanj pa pohvala sošolcev. Tak rezultat sva tudi pričakovali in ga tudi predvidevali s hipotezo št. 3: »Učencem pomeni največ javna pohvala ravnateljice na šolski pohvalni uri.« Učencem šole pa je (pričakovano) zelo pomembna je tudi pohvala staršev doma. Hipotezo št. 3 potrjujeva.

3.4.16 Pomembnost posamezne javne pohvale za učenca

Graf 16: Pomembnost posamezne javne pohvale za učenca v odstotkih (%).

Na podlagi **grafa 16** ugotavlja, da anketiranim učencem šole največ pomeni pohvala na šolski pohvalni uri, najmanj pa pohvala na oglasni deski. Rezultat naju je presenetil, saj sva menili, da učencem najmanj pomeni pohvala na šolski televiziji v avli šole.

Učencem sva kot zadnje zastavili vprašanje, če bi nama v povezavi s šolskimi pohvalnimi urami in najino raziskovalno nalogo želeli karkoli sporočiti. Navajava najpogostejše odgovore:

- Všeč mi je, da se pohvali ljudi, ki si to zaslužijo.
- Pohvalna ura zelo pozitivno vpliva na učenca in ga spodbuja k delu.
- Želim si, da bi jih imeli večkrat.
- Pohvala zadošča tistim, ki so pohvaljeni, tiste, ki pa niso pohvaljeni, pa spodbuja, da se bodo vnaprej trudili.
- Dobro, da jih imamo.

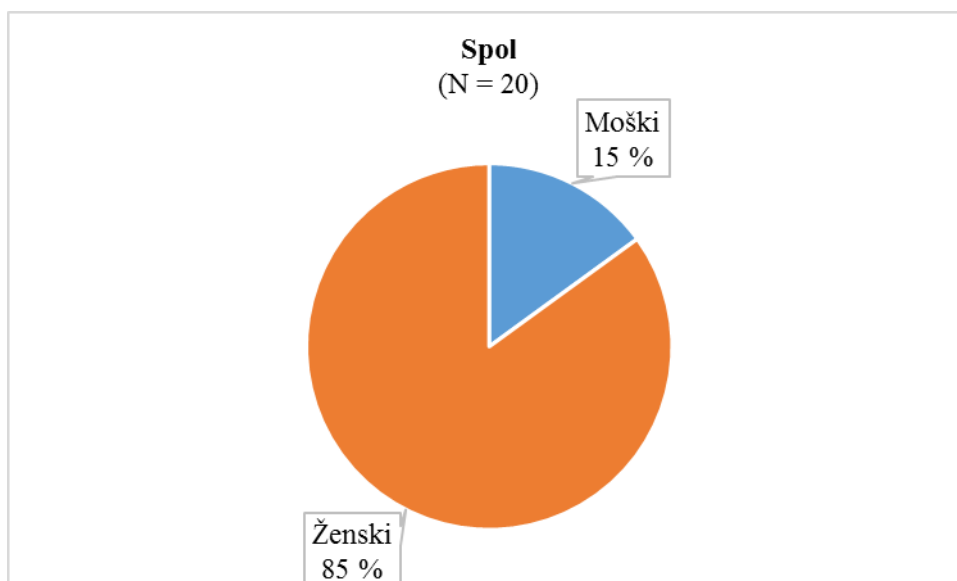
Na podlagi navedenih odgovorov sklepava, da anketiranim učencem pohvale nasploh in pohvale na šolskih pohvalnih urah pomenijo veliko in da si jih želijo tudi v prihodnje.

3.5 Rezultati in analiza anketnega vprašalnika za učitelje

V nadaljevanju predstavlja rezultate anketnega vprašalnika za učitelje Osnovne šole Središče ob Dravi. Vprašanja, ki sva jih zastavili učencem Osnovne šole Središče ob Dravi, sva priredili in jih zastavili tudi učiteljem. Zanimalo naju je, kaj menijo, kako učenci na naši šoli dojemamo šolske pohvalne ure. Po ustnih pripovedih učiteljev sva ugotovili, da se je bilo učiteljem zelo težko vživeti v vlogo in razmišljanje učencev. V anketiranje sva vključili vse učitelje šole (N = 20).

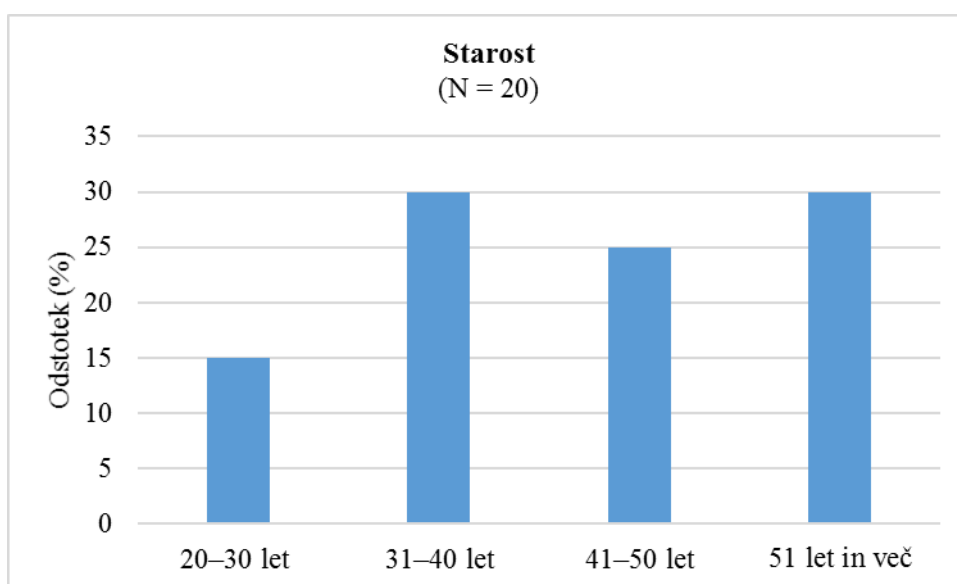
3.5.1 Spol anketiranih učiteljev

Graf 17: Spol anketiranih učiteljev v odstotkih (%).

Graf 17 prikazuje spol anketiranih učiteljev. V anketiranje sva vključili 85 % učiteljic in 15 % učiteljev.

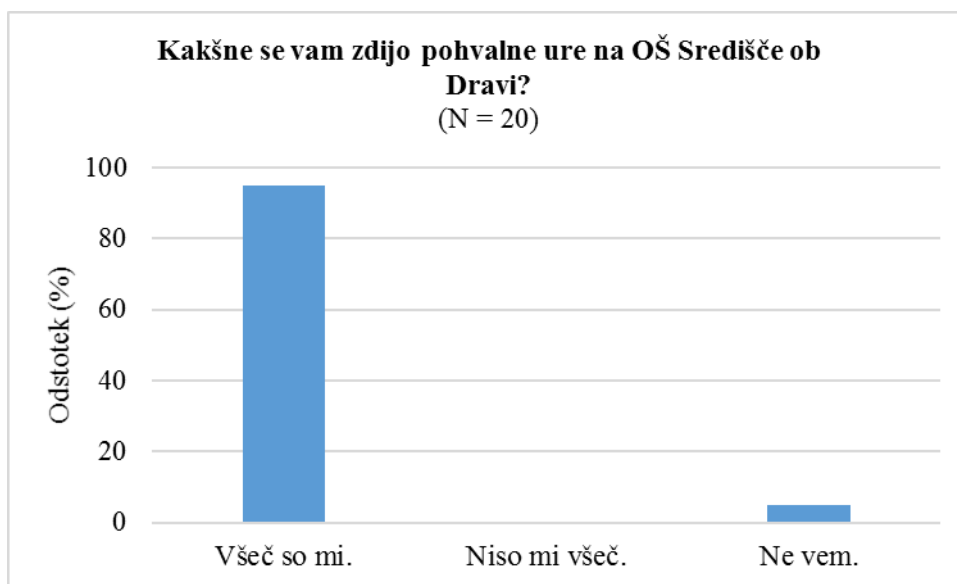
3.5.2 Starost anketiranih učiteljev

Graf 18: Starost anketiranih učiteljev v odstotkih (%).

Graf 18 prikazuje starost anketiranih učiteljev. Kar 30 % anketiranih učiteljev je starih med 31 in 40 let, prav tako 30 % pa 51 ali več let. Povprečna starost učiteljev znaša 43 let.

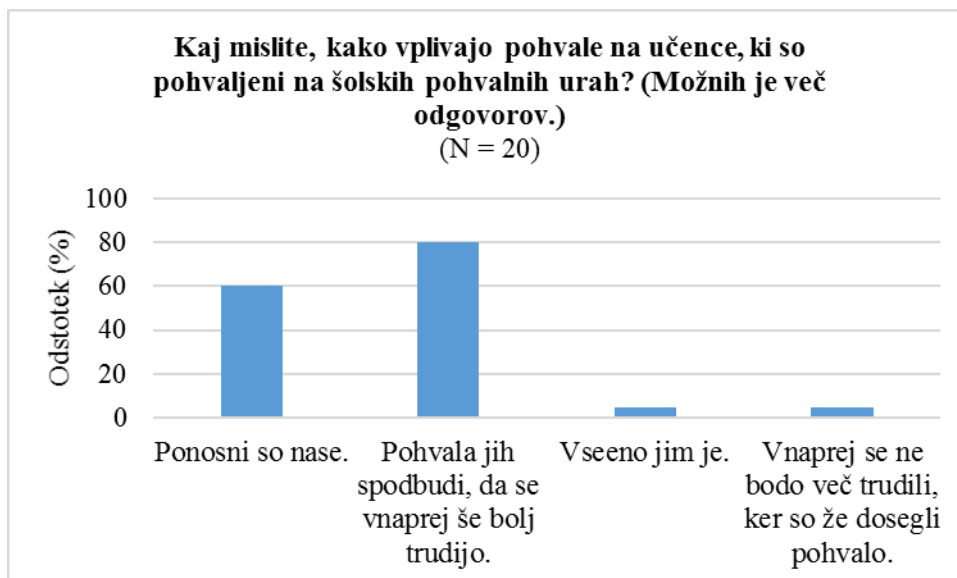
3.5.3 Mnenje učiteljev o pohvalnih urah na OŠ Središče ob Dravi

Graf 19: Kakšne se vam zdijo pohvalne ure na OŠ Središče ob Dravi?

Graf 19 prikazuje odgovore na vprašanje: »Kakšne se vam zdijo pohvalne ure na OŠ Središče ob Dravi?«, ki sva ga zastavili učiteljem. Vsi učitelji (razen enega) so izbrali odgovor, da so jim pohvalne ure všeč. Takšne odgovore sva pričakovali, hkrati pa ugotavljava, da imamo tako učenci kot učitelji dobro mnenje o šolskih pohvalnih urah in da so nam le-te tudi všeč.

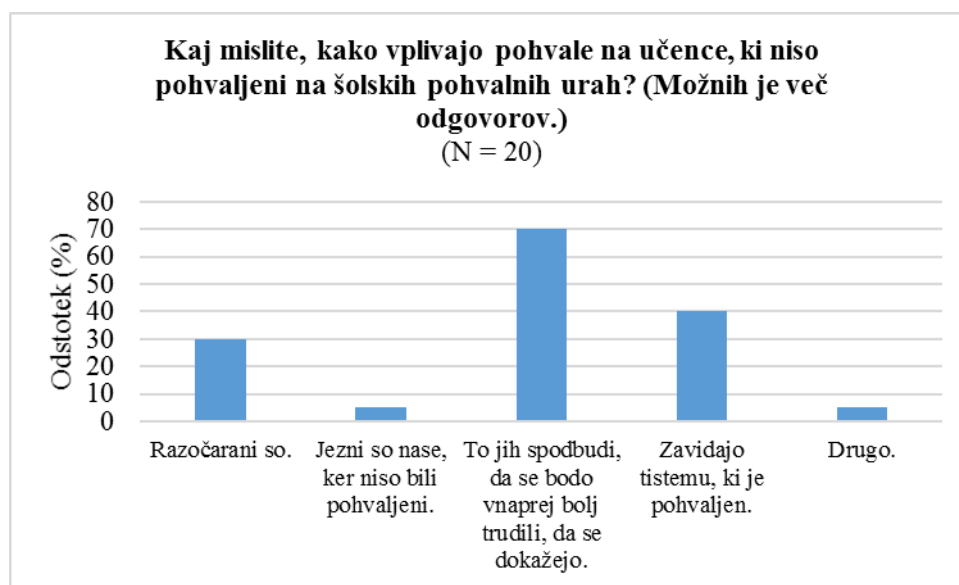
3.5.4 Mnenje učiteljev o vplivu pohvale na šolski pohvalni uri na pohvaljene učence

Graf 20: Mnenje učiteljev o vplivu pohvale na šolski pohvalni uri na pohvaljene učence v odstotkih (%).

Graf 20 prikazuje, da je večina (80 %) anketiranih učiteljev mnenja, da učence, ki so pohvaljeni na šolski pohvalni uri, pohvala še bolj spodbudi in se zaradi tega vnaprej še bolj trudijo. 60 % anketiranih učiteljev je tudi mnenja, da so učenci zaradi pohvale na šolski pohvalni uri ponosni nase. Iz odgovorov, ki sva jih pri omenjenem vprašanju prejeli od naših učiteljev in učencev tako potrjujeva hipotezo št. 1, ki pravi, da »Pohvala na šolski pohvalni uri vpliva na pohvaljene učence motivacijsko, spodbudno.«.

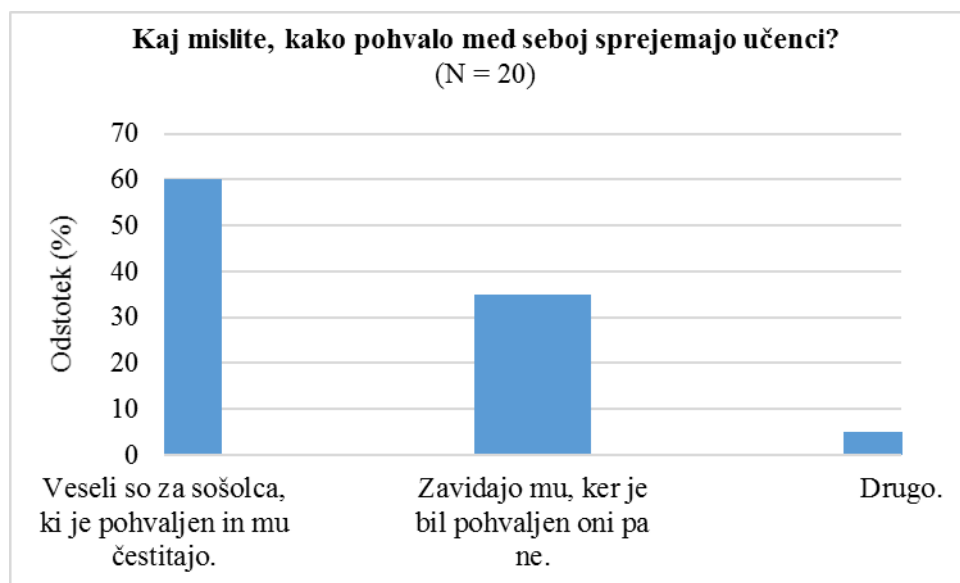
3.5.5 Mnenje učiteljev o vplivu pohvale na šolski pohvalni uri na učence, ki niso pohvaljeni

Graf 21: Mnenje učiteljev o vplivu pohvale na šolski pohvalni uri na učence, ki niso pohvaljeni v odstotkih (%).

Graf 21 prikazuje, da je večina (70 %) anketiranih učiteljev mnenja, da učence, ki niso pohvaljeni na šolskih pohvalnih urah, to spodbudi, da se vnaprej še bolj trudijo. Kar 40 % anketiranih učiteljev pa je mnenja, da učenci, ki niso pohvaljeni na šolskih pohvalnih urah, pohvalo zavidajo svojim sošolcem. To dokazuje tudi upravičenost najine hipoteze št. 4, ki sva si jo zastavili pred empiričnim delom raziskovalne naloge: »Učenci, ki na šolskih pohvalnih urah niso pohvaljeni, zavidajo učencem, ki so pohvaljeni.« Visok odstotek tako potrjuje upravičenost najine domneve oz. hipoteze, vendar je še vedno ne potrjuje, zato hipotezo št. 4 zavračava. Ena učiteljica pa je izbrala tudi odgovor drugo, pri čemer je napisala, da se učenci, ki niso pohvaljeni na šolskih pohvalnih urah, posmehujejo učencem, ki so pohvaljeni.

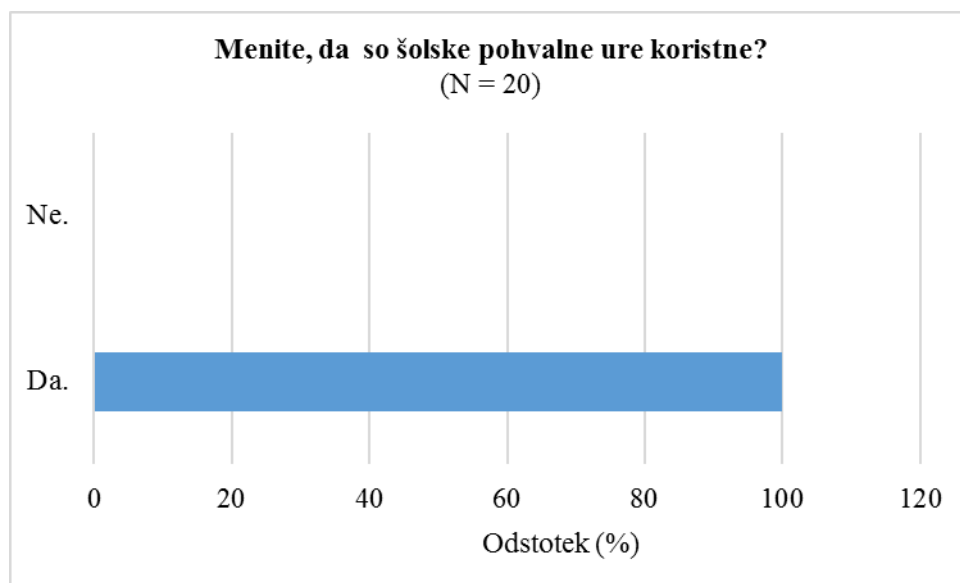
3.5.6 Sprejemanje pohvale med učenci po mnenju učiteljev

Graf 22: Sprejemanje pohvale med učenci po mnenju učiteljev v odstotkih (%).

Graf 22 prikazuje, da so anketirani učitelji Osnovne šole Središče ob Dravi mnenja, da je večina učencev vesela za sošolca, ki je pohvaljen na šolski pohvalni uri in mu ob pohvali tudi čestitajo. Takšne odgovore sva pričakovali, prav tako pa dodatno potrjujejo mnenje učencev, saj so odgovori učencev in učiteljev na to vprašanje primerljivi. Visok odstotek učiteljev (35 %) meni, da nekateri učenci pohvalo svojim sošolcem zavidajo, kar ponovno potrjuje upravičeno postavitev najine hipoteze št. 4, a je vseeno ne potrjuje.

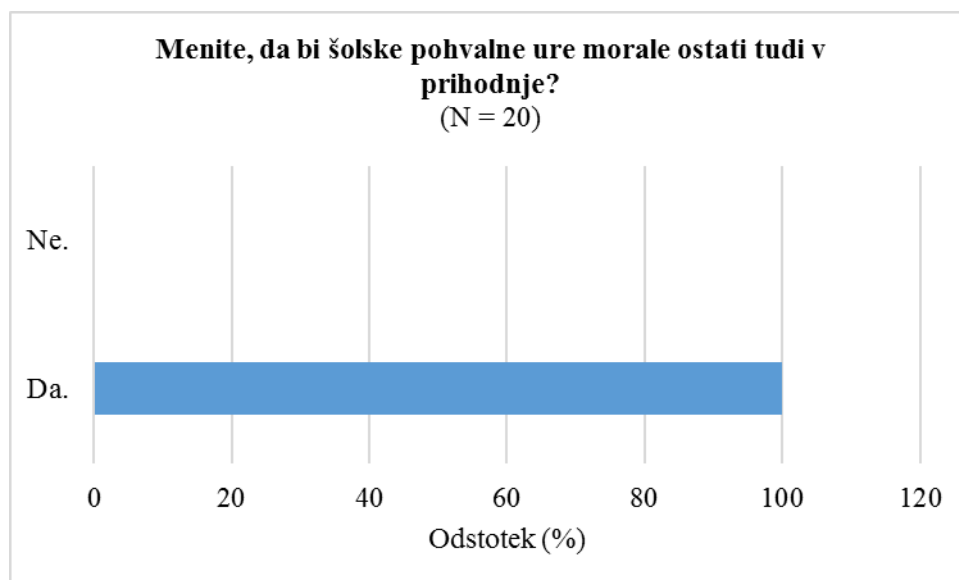
3.5.7 Mnenje učiteljev o koristnosti šolskih pohvalnih ur

Graf 23: Mnenje učiteljev o koristnosti šolskih pohvalnih ur v odstotkih (%).

Graf 23 prikazuje mnenje učiteljev o koristnosti šolskih pohvalnih ur. Zelo zanimivo je, da so se vsi anketirani učitelji Osnovne šole Središče ob Dravi odločili za isti odgovor. Vsem učiteljem se zdijo šolske pohvalne ure koristne, kar naju ni presenetilo.

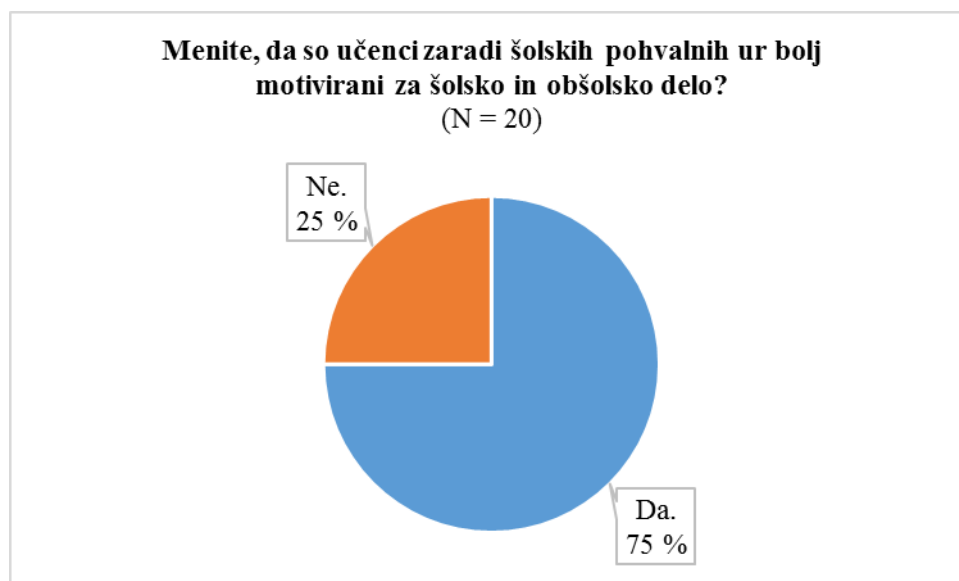
3.5.8 Mnenje učiteljev o pomembnosti obstanka šolskih pohvalnih ur

Graf 24: Mnenje učiteljev o pomembnosti obstanka šolskih pohvalnih ur v odstotkih (%).

Graf 24 prikazuje, da so vsi anketirani učitelji Osnovne šole Središče ob Dravi (100 %) mnenja, da bi šolske pohvalne ure morale ostati tudi v prihodnje. Tudi mnenje učiteljev tako kaže na to, da so zadovoljni z načinom pohval na naši osnovni šoli in si želijo, da ostanejo tudi v prihodnje.

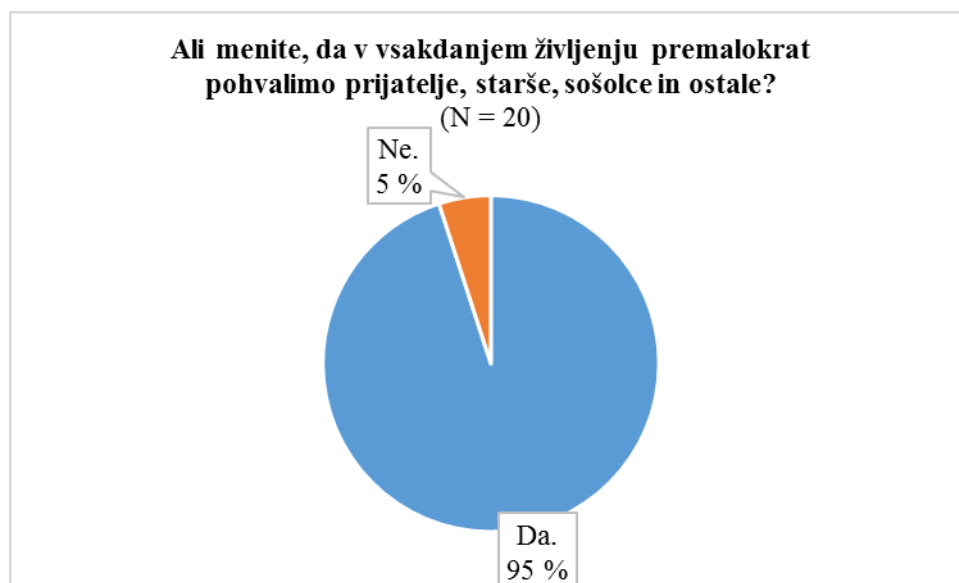
3.5.9 Mnenje učiteljev o koristnosti šolskih pohvalnih ur za učence

Graf 25: Mnenje učiteljev o koristnosti šolskih pohvalnih ur za učence v odstotkih (%).

Graf 25 prikazuje, da kar 75 % anketiranih učiteljev meni, da so učenci zaradi šolskih pohvalnih ur bolj motivirani za šolsko in obšolski delo. To potrjuje tudi najino 1. hipotezo, ki pravi, da »Pohvala na šolski pohvalni uri vpliva na pohvaljene učence motivacijsko, spodbudno.«.

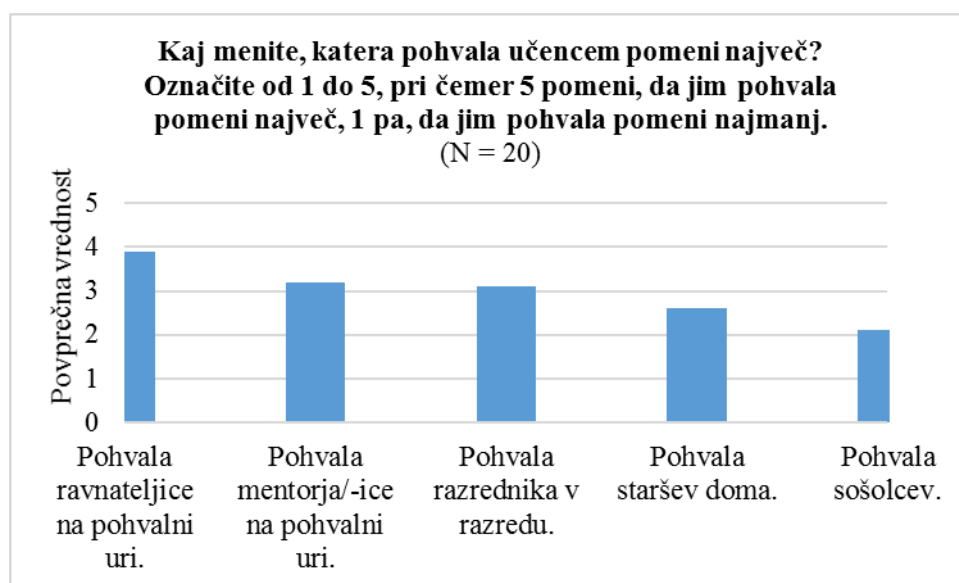
3.5.10 Mnenje učiteljev o količini pohval v vsakdanjem življenju

Graf 26: Mnenje učiteljev o količini pohval v vsakdanjem življenju v odstotkih (%).

Graf 26 prikazuje, da so vsi učitelji (razen enega) mnenja, da v vsakdanjem življenju premalokrat pohvalimo druge. Z odgovorom učiteljev se strinja tudi sami.

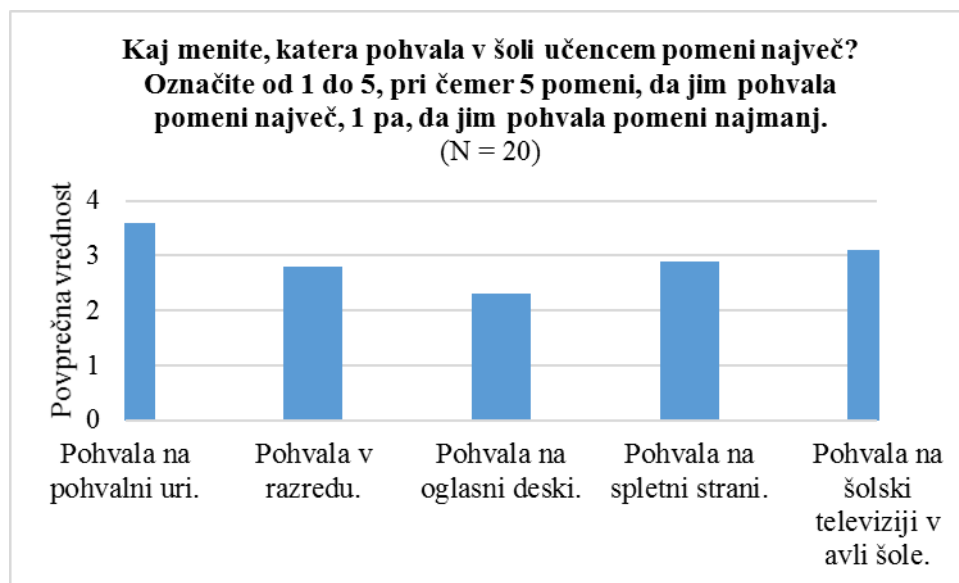
3.5.11 Mnenje učiteljev o pomembnosti posamezne pohvale za učenca

Graf 27: Mnenje učiteljev o pomembnosti posamezne pohvale za učenca v odstotkih (%).

Graf 27 prikazuje, da so učitelji mnenja, da učencem največ pomeni pohvala ravnateljice na šolski pohvalni uri, najmanj pa pohvala sošolcev. Enak odgovor sva prejeli tudi od anketiranih učencev, hkrati pa s tem potrjujeva svojo hipotezo št. 3, ki pravi, da »Učencem pomeni največ javna pohvala ravnateljice na šolski pohvalni uri.«.

3.5.12 Mnenje učiteljev o pomembnosti posamezne pohvale za učence

Graf 28: Mnenje učiteljev o pomembnosti posamezne pohvale za učence v odstotkih (%).

Graf 28 prikazuje, da so učitelji mnenja, da učencem največ pomeni pohvala na šolski pohvalni uri, najmanj pa pohvala na oglasni deski.

Ob koncu anketnega vprašalnika sva učitelje vprašali, ali nama v povezavi s šolskimi pohvalnimi urami želijo kar koli sporočiti. Na to vprašanje so nama odgovorili samo nekateri učitelji. Najpogostejše odgovore navajava v nadaljevanju:

- Pohvale si želim izrekati čim večkrat.
- Super je, da jih imamo.
- Super je, da omenimo vse sodelujoče, ne pa samo tistih, ki dosežejo boljši rezultat.

Predstavljeni odgovori kažejo na to, da so učitelji z načinom pohval v obliki šolskih pohvalnih ur zadovoljni in da si jih želijo tudi v prihodnje.

3.6 Rezultati in analiza intervjuja z ravnateljico

Ker piševa raziskovalno nalogo o pohvali in o pohvalnih urah na Osnovni šoli Središče ob Dravi, sva se odločili, da intervjujava ravnateljico, gospo mag. Jasno Munda. Skozi intervju, ki je potekal zelo sproščeno, sva ravnateljici zastavljali vprašanja in prejeli sledeče odgovore:

Povejte nama, prosim, nekaj malega o sebi (izobrazba, delovna doba, delovne izkušnje itd.).

Najprej sem diplomirala na Pedagoški fakulteti v Ljubljani in pridobila naziv profesorica za duševno prizadete osebe ter fizično invalidne in bolne otroke. Pred nedavnim pa sem na Pedagoški fakulteti v Ljubljani zaključila podiplomski študij defektologije in pridobila akademski naziv magistrica znanosti. V šolstvu sem zaposlena od leta 1995 in kmalu bom imela polnih 22 let delovne dobe. Moja prva redna zaposlitev je bila na tej šoli (OŠ Središče ob Dravi), kjer sem delala kot svetovalna delavka v šoli,

svetovalna delavka v vrtcu, defektologinja za dodatno strokovno pomoč učencem s posebnimi potrebami, leta 2006 sem postala še pomočnica ravnatelja za vodenje vrtca, od leta 2011 pa sem ravnateljica tega zavoda.

Zakaj ste se odločili za pohvalne ure?

Za izvedbo pohvalnih ur sem se določila ob začetku mojega ravnateljstva, ker sem prepričana, da si ljudje v življenju zaslužijo pohvalo in priznanje za tisto, kar naredimo res dobro, za marljivost, za trud, za vztrajnost, za pogum ... Tako si tudi učenci in učitelji zaslužite pohvalo za dobro opravljeno delo. Zdelo se mi je, da že utečene različne oblike pohval oz. priznanj, ki smo jih imeli na šoli, niso mogle vedno zajeti vsega, kar bi bilo potrebno pohvaliti, zato so se mi pohvalne ure zdele dobra dopolnitev letih. Hkrati pa je na pohvalnih urah priložnost, da se pohvala oz. priznanje izreče javno, da za dosežke in trud izvedo vsi učenci in delavci šole, da poudarjamo tisto, kar je dobro, in ne tisto, kar je slabo, da spodbujamo pozitivno naravnost učencev in učiteljev, da pokažemo, da cenimo tisto, kar je dobro, in da postavimo dober vzgled za druge. Hkrati pa so pohvalne ure priložnost tudi za druga sporočila učencem, ne samo za pohvale, npr. za voščilo pred prazniki, za navodila za nadaljnje delo, za krajše šolske proslave ... Pohvalne ure so torej zagotovo ena izmed oblik vzgojnega delovanja šole.

Kje ste dobili navdih oz. idejo za pohvalne ure?

Ne spomnim se, kje sem dobila idejo oz. navdih za pohvalne ure. Mogoče sem kje kaj brala, se s kom pogovarjala ... ne vem. Vem pa, da imamo na naši šoli čisto svoj koncept pohvalnih ur glede tega, kako potekajo, kako pogosto jih izvajamo, kje jih izvajamo, kaj na njih izpostavimo, kdo to izpostavi, kako dolgo trajajo, kaj še drugega na njih izpostavimo ...

Kolikokrat na leto izvedete pohvalne ure?

Pohvalne ure izvedemo od tri- do štirikrat na leto: pred jesenskimi počitnicami, pred božično-novoletnimi počitnicami, pred prvomajskimi počitnicami, pred koncem šolskega leta.

Ali ste kadar koli raziskali, kako učitelji in učenci sprejemajo pohvalne ure? Kaj menite, kako učenci sprejemajo pohvale, kako se nanje odzivajo, so radi pohvaljeni, si ne želijo biti pohvaljeni itd.?

Načrtne raziskave o tem nisem izpeljala, zato sem vesela, da sta se lotili te raziskovalne naloge, ki nam bo dala odgovore na vprašanja, ki sta jih postavili pri tej točki intervjuja. Sem pa se o pohvalnih urah pogovarjala s sodelavci in z nekaterimi učenci ter o tem razmišljala tudi sama. Sodeč po neposrednih odzivih in reakcijah učencev na in po pohvalnih urah, po odmevih sodelavcev po pohvalnih urah in po pogovorih z učenci in učitelji, sklepam, da so pohvalne ure dobro sprejete. Dokaz za to je tudi ta, da imamo pohvalne ure že nekaj let, da so se torej »prijele« in obdržale toliko časa ter da doslej še nihče ni predlagal njihove ukinitve.

Kaj menite, kako učitelji sprejemajo pohvale učencev?

Menim, da jih učitelji sprejemajo pozitivno, tako, kot sem opisala v drugem in petem odgovoru.

Ali boste oz. nameravate sistem pohvalnih ur ohraniti tudi v prihodnje? Jih mogoče nameravate nadgraditi?

Želim si, da bi imeli pohvalne ure tudi v prihodnje. Zagotovo jih lahko še nadgradimo, če bomo imeli ali dobili dobre ideje oz. predloge, ki bodo tudi izvedljivi in bodo ohranjali osnovni koncept pohvalnih ur.

Kot strokovnjakinja iz šolskega področja nam povejte, zakaj je po vašem mnenju pomembno, da hvalimo dobro in ne grajamo slabega.

Verjamem v moč pohvale kot pozitivnega vzgojnega sredstva doma, v vrtcu in v šoli. Verjamem v moč pohvale kot sredstva za motiviranje, ki deluje tako pri otrocih kot pri odraslih, tako doma kot v vrtcu, v šoli, v službi in v družbi nasploh. Verjamem v moč pohvale, ker spodbuja pozitivno naravnost pri ljudeh, ker spodbuja dobre medosebne odnose, ker ustvarja pozitivno kulturo in klimo, ker je del pozitivne komunikacije, ker spodbuja človeško toplino in še marsikaj. Ni pa seveda pohvala ena in edina pot do vsega prej omenjenega in nima pri vseh enakih učinkov, saj smo si ljudje vendarle različni. Sama

verjamem v moč pohvale in jo jemljem kot eno izmed možnih poti do že prej navedenega. Vprašali ste me tudi, zakaj je po mojem mnenju pomembno, da ne grajamo slabega. (Malo za šalo: saj slabega ne moremo hvaliti.) Tudi v slabem lahko včasih najdemo kaj dobrega in to izpostavimo. Sicer pa menim, da je tudi graja včasih potrebna, vendar izvedena na takšen način, da spodbuja konstruktivna dejanja in konstruktivne reakcije. (To pa je že druga tema in mogoče ideja za drugo raziskovalno nalogo.) Vsekakor pa se držim načela, da je potrebno hvaliti javno, grajati pa »na štiri oči«.

Za konec nama je ravnateljica OŠ Središče ob Dravi gospa Jasna Munda povedala še naslednje: »Z zanimanjem si bom ogledala rezultate vajine raziskovalne naloge. Mogoče pa bo vajina raziskava, ki bo vključevala tudi mnenje učencev in učiteljev o pohvalnih urah in pohvalah na šoli nasploh, prinesla kakšne nove ideje in prispevala k izboljšanju našega pedagoškega dela. Želim vama veliko uspeha.«

3.7 Rezultati o izvajanju pohvalnih ur v okoliških šolah

Ker naju je zanimalo, kako učence pohvalijo na drugih osnovnih šolah v Podravski regiji, sva se odločili, da piševa ravnateljem nekaterih osnovnih šol iz Podravske regije. Zastavili sva jim dve vprašanji, vendar sva izmed 12 elektronskih sporočil, ki sva jih poslali ravnateljem osnovnih šol, prejeli odgovor od zgolj enega ravnatelja (iz OŠ Mladika, od g. Bogomirja Širovnika). Vprašanja, vključno z odgovori, navajava v nadaljevanju:

Kako na vaši šoli pohvalite svoje učence za pretekle šolske in obšolske dosežke?

Takoj po doseženem uspehu ravnatelj pohvali učenca/učenko pred sošolci v oddelku. Pred vsakimi počitnicami imamo prireditve, na kateri med drugim pred vsemi učenci šole izpostavimo dosežke posameznikov.

Ali menite, da javna pohvala učence dodatno motivira za šolsko in obšolsko delo?

Javna pohvala je močno motivacijsko sredstvo.

5 ZAKLJUČEK

Skozi raziskovalno nalogo sva pridobili ogromno teoretičnega in praktičnega znanja, ki ga bova lahko uporabili v prihodnje. Po temeljitem pregledu vseh virov, ki sva jih uporabili, z analizo anketnih vprašalnikov za učence in učitelje ter na podlagi intervjuja, ki sva ga opravili z ravnateljico osnovne šole, sva prišli do ugotovitev in potrditev oz. zavrnitev najinih hipotez.

Na podlagi predstavljenih teoretičnih izhodišč in analiz v okviru empiričnega dela raziskovalne naloge tako povzemava svoje ugotovitve na podlagi svojih hipotez:

Hipotezo »*Pohvala na šolski pohvalni uri vpliva na pohvaljene učence motivacijsko, spodbudno.*« potrdjujemo na podlagi anketnega vprašalnika za učitelje in učence, prav tako sta strinjanje na omenjeno vprašanje izrazila tako ravnateljica OŠ Središče ob Dravi kot tudi ravnatelj OŠ Mladika, o resničnosti hipoteze pa pričajo tudi teoretična izhodišča, ki jih navajava v teoretičnem delu raziskovalne naloge.

Hipotezo »*Javna pohvala pomeni učencem več kot zasebna pohvala.*« potrdjujemo na podlagi anketnega vprašalnika za učitelje in učence, prav tako pa o resničnosti hipoteze pričajo tudi teoretična izhodišča predstavljena v raziskovalni nalogi.

Hipotezo »*Učencem pomeni največ javna pohvala ravnateljice na šolski pohvalni uri.*« potrdjujemo na podlagi ugotovitev empiričnega dela raziskovalne naloge. Ta hipoteza tudi jasno nakazuje dejstvo, da so za učence javne pohvale izrednega pomena.

Hipotezo »*Učenci, ki na šolskih pohvalnih urah niso pohvaljeni, zavidajo učencem, ki so pohvaljeni.*« zavračava, saj skozi raziskovalno delo tega nisva mogli dokazati. Rezultati raziskovalne naloge, ki sva jih predstavili v empiričnem delu naloge, namreč pričajo, da so učenci veseli za svoje sošolce, ko so pohvaljeni na šolskih pohvalnih urah, in jim za pohvalo celo čestitajo. Sicer je na strinjanje najine hipoteze odgovorili pritrdilno kar nekaj učiteljev, vendar je odstotek le-teh še vedno prenizek, da bi lahko hipotezo potrdili.

Hipotezo »*Učenci si želijo pohval na šolskih pohvalnih urah.*« potrdjujemo, saj omenjeno izpričujejo tako rezultati anketnega vprašalnika za učence kot tudi rezultati anketnega vprašalnika za učitelje.

Skozi raziskovalno delo sva spoznali veliko pomembnih dejstev o pomenu pohvale in veseli naju, da učenci drug drugemu ne zavidajo, da so jim pohvalne ure všeč in da so radi pohvaljeni. Tudi učiteljem so pohvalne ure všeč in menijo, da so koristna spodbuda učencem pri šolskem in obšolskem delu. Presenetili so naju odgovori pri vprašanju, kjer sva učence spraševali, katera javna pohvala jim pomeni največ.

Področje o pohvalah bi si želeli raziskati še bolj. Ker sva dobili samo en odgovor ravnatelja, bi si želeli raziskati, kako pohvala vpliva na učence drugih šol, na kakšen način so pohvaljeni oni, kaj si učitelji drugih osnovnih šol mislijo o pohvalnih urah, ki jih izvajamo na naši šoli, itd.

6 LITERATURA

- Bajec, K., *Kako otroke učinkovito pohvaliti*. 2016. Dostop: <https://zastarse.si/vzgoja/kako-otroke-ucinkovito-pohvaliti/> (7. 12. 2016)
- Čož Šetina, M., *Posel smo ljudje: Dobri medosebni odnosi – osnova za zadovoljstvo in uspeh!*. Grosuplje: Izobraževalni zavod Znanje, 2015.
- Macuh, B., *Pohvala se lahko tudi obrestuje*. Ljubljana, 2014. Dostop: <http://mojpogled.com/pohvala-se-lahko-tudi-obrestuje/> (3. 1. 2017)
- Račnik, M., *Moč pohvale*. Ljubljana, 2007. Dostop: <http://www.vodja.net/index.php?blog=1&title=mo-pohvale&more=1&c=1&tb=1&pb=1> (27. 12. 2016)
- Radovanović, K., *Moč pohvale in priznanja*. Ljubljana, 2014. Dostop: <http://familylab.si/moc-pohvale-in-priznanja> (8. 2. 2017)
- Strojin M., *Otroci potrebujejo mejo*. Ljubljana: Založba otroci: 2006 (25. 12. 2016)
- Twentier J. D., *Pozitivna moč pohvale: Kako s pohvalo spodbudimo ljudi k uspehu*. Ljubljana: Mladinska knjiga:1999 (5. 1. 2017)
- Zdravje.si., *Otrok potrebuje pohvalo*. Ljubljana, Zdravje – vaš vodnik za zdravo življenje, 2010. Dostop: <http://www.zdravje.si/otrok-potrebuje-pohvalo> (18. 2. 2017)

7 PRILOGE

7.1 Anketni vprašalnik za učitelje

ANKETNI VPRAŠALNIK

Sva Špela Borko in Lea Samec, učenki 9. razreda, ki v okviru Galaksije raziskovalcev (*Popestrimo šolo 2016–2021*) pripravljava raziskovalno nalogo. Kot veste, na naši šoli približno enkrat na dva meseca izvajamo pohvalne ure, na katerih izpostavimo pretekle dosežke učencev in jih pohvalimo. Na podlagi teh pohvalnih ur sva se odločili spisati raziskovalno nalogo, saj naju zanima, kako pohvale vplivajo na učence. Prosiva vas, da izpolnite naslednji, anonimni vprašalnik. Za odgovore se vam že vnaprej zahvaljujema.

Spol: M   Ž

Starost : _____

1. Kakšne se vam zdijo pohvalne ure na OŠ Središče ob Dravi?

- a) Všeč so mi.
- b) Niso mi všeč.
- c) Ne vem.

2. Kaj mislite, kako vpliva pohvala na učence, ki SO pohvaljeni na šolskih pohvalnih urah? (Možnih je več odgovorov.)

- a) Ponosni so nase.
- b) Pohvala jih spodbudi, da se vnaprej še bolj trudijo.
- c) Vseeno jim je.
- d) Vnaprej se ne bodo več trudili, ker so že dosegli pohvalo.
- e) Drugo: _____

3. Kaj mislite, kako vpliva pohvala na učence, ki NISO pohvaljeni na šolskih pohvalnih urah? (Možnih je več odgovorov.)

- a) Razočarani so.
- b) Jezni so nase, ker niso bili pohvaljeni.
- c) To jih spodbudi, da se bodo vnaprej bolj trudili, da se dokažejo.
- d) Zavidajo tistemu, ki je pohvaljen.
- e) Drugo: _____

4. Kaj mislite, kako pohvalo med seboj sprejemajo učenci?

- a) Veseli so za učenca, ki je pohvaljen, in mu tudi čestitajo.
- b) Zavidajo tistemu, ki je pohvaljen, ker je bil pohvaljen, oni pa ne.
- c) Drugo: _____

5. Menite, da so šolske pohvalne ure koristne?

- a) Da.
- b) Ne.

6. Menite, da bi šolske pohvalne ure morale ostati tudi v prihodnje?

- a) Da.
- b) Ne.

7. Menite, da so učenci zaradi šolskih pohvalnih ur bolj motivirani za šolsko in obšolsko delo?

- a) Da.
- b) Ne.

8. Ali menite, da v vsakdanjem življenju PREMALOKRAT pohvalimo prijatelje, starše, sošolce in ostale?

- a) Da.
- b) Ne.

9. Kaj menite, katera pohvala učencem pomeni največ? Označite od 1 do 5, pri čemer 5 pomeni, da jim pohvala pomeni največ, 1 pa, da jim pohvala pomeni najmanj.

- _____ pohvala ravnateljice na pohvalni uri
- _____ pohvala mentorja/-ice na pohvalni uri
- _____ pohvala razrednika v razredu
- _____ pohvala staršev doma
- _____ pohvala sošolcev/sošolca

10. Kaj menite, katera pohvala v šoli učencem pomeni največ? Označite od 1 do 5, pri čemer 5 pomeni, da jim pohvala pomeni največ, 1 pa, da jim pohvala pomeni najmanj.

- _____ pohvala na pohvalni uri
- _____ pohvala v razredu
- _____ pohvala na oglasni deski
- _____ pohvala na spletni strani
- _____ pohvala na šolski televiziji v avli šole

11. Ali bi nama v zvezi s šolskimi pohvalnimi urami želeli kar koli sporočiti?

7.2 Anketni vprašalnik za učence

ANKETNI VPRAŠALNIK

Sva Špela Borko in Lea Samec, učenki 9. razreda, ki v okviru Galaksije raziskovalcev (*Popestrimo šolo 2016–2021*) pripravljava raziskovalno nalogo. Kot veš, na naši šoli približno enkrat na dva meseca izvajamo pohvalne ure, na katerih izpostavimo pretekle dosežke učencev in jih pohvalimo. Na podlagi teh pohvalnih ur sva se odločili spisati raziskovalno nalogo, saj naju zanima, kako pohvale vplivajo na učence. Prosiva te, da izpolniš naslednji, anonimni vprašalnik. Za odgovore se ti že vnaprej zahvaljujemo.

Spol: M   Ž

Starost: _____

1. Kakšne se ti zdijo pohvalne ure na OŠ Središče ob Dravi?

- a) Všeč so mi.
- b) Niso mi všeč.
- c) Ne vem.

2. Ali si že bil/-a pohvaljen/-a na pohvalnih urah na OŠ Središče ob Dravi?

- a) Da.
- b) Ne.

Če si na vprašanje odgovoril/-a z DA, te prosiva, da odgovoriš na naslednja (tri) vprašanja:

Kolikokrat v povprečju, si pohvaljen/-a na pohvalnih urah v šolskem letu?

- a) 1–3-krat.
- b) 4–6-krat.
- c) 7-krat in več.

Kako pohvala na šolski pohvalni uri vpliva nate?

- a) Spodbudi me, da se še bolj trudim.
- b) Vseeno mi je.
- c) Ko dobim pohvalo se naprej več ne trudim.
- d) Drugo: _____

Ali si kdaj želel, da na šolski pohvalni uri NE BI BIL pohvaljen?

- a) Da.
- b) Ne.

Če si na zgoraj zastavljeno vprašanje odgovoril z NE, prosim pojasni ZAKAJ.

---

3. Kaj misliš, kako vpliva pohvala na učence, ki SO pohvaljeni na šolskih pohvalnih urah? (Možnih je več odgovorov.)

- a) Ponosni so nase.
- b) Pohvala jih spodbudi, da se vnaprej še bolj trudijo.
- c) Vseeno jim je.
- d) Vnaprej se ne bodo več trudili, ker so že dosegli pohvalo.
- e) Drugo: _____

4. Kaj misliš, kako vpliva pohvala na učence, ki NISO pohvaljeni na šolskih pohvalnih urah? (Možnih je več odgovorov.)

- a) Razočarani so.
- b) Jezni so nase, ker niso bili pohvaljeni.
- c) To jih spodbudi, da se bodo vnaprej bolj trudili, da se dokažejo.
- d) Zavidajo tistemu, ki je pohvaljen.
- e) Drugo: _____

5. Kako dojemaš pohvalo svojega sošolca?

- a) Vesel/-a sem zanj, po navadi mu tudi čestitam.
- b) Zavidam mu, ker je bil/-a pohvaljen/-a, jaz pa ne.
- c) Drugo: _____

6. Meniš, da so šolske pohvalne ure koristne?

- a) Da.
- b) Ne.

7. Meniš, da bi šolske pohvalne ure morale ostati tudi v prihodnje?

- a) Da.
- b) Ne.

8. Meniš, da so učenci zaradi šolskih pohvalnih ur bolj motivirani za šolsko in občolsko delo?

- a) Da.
- b) Ne.

9. Ali meniš, da v vsakdanjem življenju PREMALOKRAT pohvalimo prijatelje, starše, sošolce in ostale?

- a) Da.
- b) Ne.

Če si na prejšnje vprašanje odgovorili z DA, prosim, pojasni, zakaj meniš tako.

---

10. Katera pohvala ti pomeni več? Označi od 1 do 5, pri čemer 5 pomeni, da ti ta pohvala pomeni največ, 1 pa, da ti pohvala pomeni najmanj.

- _____ pohvala ravnateljice na pohvalni uri
- _____ pohvala mentorja/-ice na pohvalni uri
- _____ pohvala razrednika v razredu
- _____ pohvala staršev doma
- _____ pohvala sošolcev/sošolca

11. Katera pohvala v šoli ti pomeni največ? Označi od 1 do 5, pri čemer 5 pomeni, da ti ta pohvala pomeni največ, 1 pa, da ti pohvala pomeni najmanj.

- _____ na pohvalni uri
- _____ pohvala v razredu
- _____ na oglasni deski
- _____ na spletni strani
- _____ pohvala na šolski televiziji v avli šole

12. Ali bi nama v zvezi s šolskimi pohvalnimi urami želel kar koli sporočiti?
